

**«Պրոմեթեյ Բանկ»
սահմանափակ
պատասխանատվությամբ
ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Էջ

ԴԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ և ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	2
ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	3
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ	5
ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐԻ և ԾԱԽՍԵՐԻ և ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐԹԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ	6
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ	8
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ	10
1. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	10
2. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	10
3. ԿԱՐԿՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊԻՏԱԼ ԱՆՈՐՈՇՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՂՔՈՒՐՆԵՐԸ	25
4. ՆՈՐ և ՎԵՐԱՆԱՅՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ	27
5. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ, ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ	30
6. ԲԱՆԿԵՐԻՆ և ԱՅԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐ	31
7. ՓՈԽԱՆՑՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	31
8. ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻՆ ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐ	32
9. ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՏՉԵԼԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	38
10. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	39
11. ՈՉ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	40
12. ԱՅԼ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	40
13. ԲԱՆԿԵՐԻ և ԱՅԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՎԱՆԴՆԵՐ և ՄՆԱՅՈՐԴՆԵՐ	40
14. ԸԼԹԱՅԻԿ ՀԱՇՎՆԵՐ և ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ԱՎԱՆԴՆԵՐ	41
15. ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏՔԱՅԻՆ ԱՐԺԵԹՂԵՐ	41
16. ԱՅԼ ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	41
17. ԱՅԼ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	42
18. ՄՏՈՐԱԴԱՍ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	42
19. ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	42
20. ԶՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵԿԱՍՈՒՏ	43
21. ԶՈՒՏ ՇԱՀՈՒՅԹ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻՑ	43
22. ՎԱՐՁԱՎՃԱՐԱՅԻՆ և ԿՈՄԻՍԻՈՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ և ԾԱԽՍԵՐ	44
23. ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏ	44
24. ԱՆՁԱԿԱԶՄԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ	44
25. ԱՅԼ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ	45
26. ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿ	45
27. ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	46
28. ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԵՏ	48
29. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔԸ	50
30. ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	52
31. ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	53

Ղեկավարության հայտարարությունը 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման պատասխանատվության վերաբերյալ

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «Պրոմեթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական վիճակը, գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և սեփական կապիտալում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները հասկանան որոշակի գործարքների էությունը, Բանկի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական գործունեության այլ միջոցառումներն ու դրույթները և
- Բանկի գործունեության անընդհատության սկզբունքն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության և ապահովության մշակման, իրականացման և պահպանման համար,
- Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն արտացոլելու և բացահայտելու Բանկի գործառնությունները և ցանկացած ժամանակ խելամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու Բանկի ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռնեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Բանկի ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման և
- Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են հրապարակման համար 2014 թվականի ապրիլի 15-ին:

Ստորագրված է Բանկի ղեկավարության անունից՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Վարչության նախագահ

Պրոմեթեյ Բանկ ՍՊԸ

15 ապրիլի, 2014թ.

Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Ալվարդ Մկրտումյան

Գլխավոր հաշվապահ

Պրոմեթեյ Բանկ ՍՊԸ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Պրոմթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության Մասնակիցներին և Խորհրդին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 31 դեկտեմբերի 2013թ. դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա եկամուտների և ծախսերի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է մեր կողմից իրականացված աուդիտի արդյունքում կարծիք արտահայտել ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտը իրականացրեցինք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողություններից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները նաև ներառում են ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

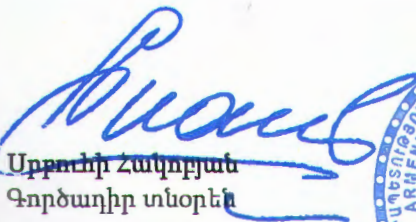
Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

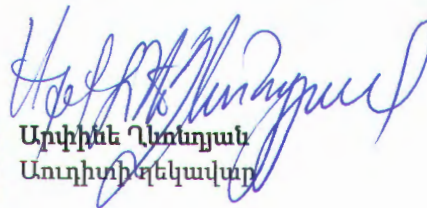
Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Պրոմթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ֆինանսական վիճակը, և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների:

Այլ հանգամանքներ

«Պրոմթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության 2012 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորական ընկերության կողմից, որը չձևափոխված կարծիք է արտահայտել այդ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ 2013թ. ապրիլի 17-ին:

Արթուր Հակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Արփինե Ղևոնդյան
Աուդիտի ղեկավար

Դելոյթ Արմենիա ՓԲԸ
15 ապրիլի, 2014թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար դրամ)	Ծան.	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	16,394,988	13,217,599
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		-	965
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր	6	2,247,788	1,419,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7	2,031,211	2,201,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8	29,746,298	28,654,441
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9		
- Բանկի կողմից պահվող		964,217	592,086
- Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	7	5,180,686	3,560,370
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ	9		
- Բանկի կողմից պահվող		-	203,433
- Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	7	-	1,773,084
Հիմնական միջոցներ	10	1,956,335	1,862,120
Ոչ նյութական ակտիվներ	11	29,041	36,368
Այլ ակտիվներ	12	108,497	138,868
Առգրավված ակտիվներ	8	4,171,909	1,707,242
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		62,830,970	55,368,085

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		3,935	595
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին ավանդներ և մնացորդներ	13	1,228,552	240,448
Հետգնման պայմանագրեր	7	5,059,915	5,218,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	14	25,176,977	19,511,538
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15	4,269,667	5,081,903
Այլ փոխառու միջոցներ	16	987,279	1,034,284
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		51,355	162,177
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	119,806	9,842
Այլ պարտավորություններ	17	267,764	266,247
Ստորադաս փոխառություն	18	3,612,627	3,611,809
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		40,777,877	35,137,585

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ

Կանոնադրական կապիտալ	19	14,400,000	14,400,000
Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով վերագնահատման պահուստ		480,429	69,136
Զբաղիված շահույթ		7,120,589	5,709,289
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		22,053,093	20,230,500
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		62,830,970	55,368,085

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2014 թվականի ապրիլի 15-ին Բանկի
տնօրենների խորհրդի կողմից:

Ստորագրվել են ղեկավարության բաժնից

Էմիլ Սողոմոնյան
Վարչության նախագահ

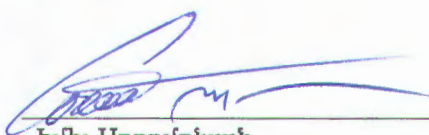
Սիմոն Սկրտունյան
Գլխավոր հաշվապահ

Եկամուտների և ծախսերի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)	Ծան.	2013 թ.	2012 թ.
Տոկոսային եկամուտ	20	5,216,894	4,624,071
Տոկոսային ծախս	20	(2,458,805)	(1,657,330)
Զուտ տոկոսային եկամուտ նախքան տոկոսակիր ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները		2,758,089	2,966,741
Տոկոսակիր ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստներ	8	(238,841)	(65,881)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		2,519,248	2,900,860
Զուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(182,134)	67,503
Զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	21	760,113	327,194
Վարձավճարային և կոմիսիոն եկամուտներ	22	291,697	206,213
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր	22	(364,004)	(153,959)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ		245,402	35,882
Այլ եկամուտ	23	228,952	142,973
Ընդամենը ոչ տոկոսային (ծախս)/եկամուտ		980,026	625,806
Գործառնական եկամուտ		3,499,274	3,526,666
Անձնակազմի գծով ծախսեր	24	(1,019,747)	(958,727)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		(153,805)	(150,886)
Այլ գործառնական ծախսեր	25	(541,914)	(502,381)
Գործառնական ծախսեր		(1,715,466)	(1,611,994)
Շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը		1,783,808	1,914,672
Շահութահարկի գծով ծախս	26	(372,508)	(411,916)
Տարվա զուտ շահույթ		1,411,300	1,502,756
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկ			
Հետագայում շահույթում կամ վնասում վերադասակարգման ենթական միավորներ			
Զուտ օգուտ հաշվետու տարվա ընթացքում վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վերագնահատումից		607,615	(19,914)
Հաշվետու տարվա ընթացքում իրացված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման ճշգրտումներ		(196,322)	(21,206)
Այլ համապարփակ եկամուտ		411,293	(41,120)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ		1,822,593	1,461,636

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2014 թվականի ապրիլի 15-ին Բանկի տնօրենների խորհրդի կողմից.

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝

Էմիլ Մողոմոնյան
Վարչության նախագահ

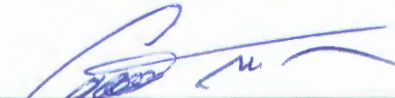
Ալվարո Մկրտումյան
Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների զծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը կանոնադրական կապիտալ
Մնացորդը 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,400,000	52,075	110,256	4,206,533	18,768,864
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	1,502,756	1,502,756
Այլ համակարգիվ եկամուտ՝ առանց շահութահարկ					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	(19,914)	-	(19,914)
Շահույթին կամ վնասին փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	(21,206)	-	(21,206)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	(41,120)	-	(41,120)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	(41,120)	1,502,756	1,461,636
Մնացորդը 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,400,000	52,075	69,136	5,709,289	20,230,500
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	1,411,300	1,411,300
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկ					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	607,615	-	607,615
Շահույթին կամ վնասին փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	-	(196,322)	-	(196,322)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	411,293	-	411,293
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	411,293	1,411,300	1,822,593
Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,400,000	52,075	480,429	7,120,589	22,053,093

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2014 թվականի ապրիլի 15-ին Բանկի տնօրենների խորհրդի կողմից:

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից

Վահագն Մանուկյան
 Վարչության նախագահ

Վահագն Մանուկյան
 Գլխավոր տնօրեն

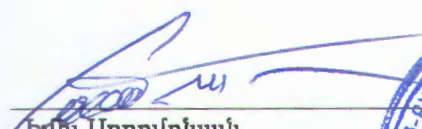
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)	Ծան.	2013 թ.	2012 թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ		1,411,300	1,502,756
Ճշգրտումներ ոչ դրամական հոդվածների գծով			
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված շահութահարկի գծով ծախս		372,508	411,916
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ		238,841	65,881
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		153,805	150,886
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		3,160	46
Արտարժույթային փոխարկումից (օգուտ)/ վնաս		(35,408)	11,521
Ներդրումային նպատակներով պահվող ակտիվներին հաշվեզրկված տոկոսային եկամուտ		(838,764)	(577,149)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով զուտ օգուտ		(245,402)	(35,882)
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխությունից զուտ վնաս/(օգուտ)		3,935	(370)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները		1,063,975	1,529,605
Փոփոխություններ գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում			
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր		(743,457)	(927,684)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		170,615	(832,452)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(3,853,507)	(3,823,092)
Այլ ակտիվներ		32,066	39,287
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ		228,912	(677,108)
Հետգնման պայմանագրեր		(158,827)	4,184,883
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		5,602,389	8,304,940
Այլ պարտավորություններ		(5,186)	87,082
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր նախքան շահութահարկի վճարումը		2,336,980	7,885,461
Վճարված շահութահարկ		(476,189)	(455,676)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր		1,860,791	7,429,785
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում		(4,555,030)	(4,287,906)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրացումից և մարումից մուտքեր		5,386,349	2,479,965
Ստացված տոկոսներ		751,034	283,766
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(242,623)	(290,365)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,230)	(3,150)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ (օգտագործված) դրամական միջոցների հոսքեր		1,338,500	(1,817,690)

(հազար դրամ)	Ծան.	2013 թ.	2012 թ.
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Մուտքեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացած վարկերից		821,159	-
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից		-	921,859
Այլ փոխառու միջոցների մարում		(46,912)	-
Պարտքային արժեթղթերի մարում		(812,236)	-
Ֆինանսական գործունեությունից (օգտագործված)/ստացված դրամական միջոցների հոսքեր		(37,989)	921,859
 Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		16,087	187,509
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		3,177,389	6,721,463
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐԸ տարեսկզբի դրությամբ	5	13,217,599	6,496,136
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐԸ տարեվերջի դրությամբ	5	16,394,988	13,217,599

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2014 թվականի ապրիլի 15-ին Բանկի տնօրենների խորհրդի կողմից.

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝

Հովհաննիս Սարգսյան
 Վարչության նախագահ

Արամ Սարգսյան
 Զրկավոր հաշվապահ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Ընկերությունը

«Պրոմեթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1990թ. հունիսի 1-ին և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության համաձայն ստեղծված սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն: Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից գրանցվել է 1991թ. հոկտեմբերի 2-ին N27 արտոնագրային համարով: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ-ում պետական ավանդների հատուցումը երաշխավորող համակարգի անդամ: Բանկի հիմնական ակտիվները և պարտավորությունները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի հիմնական գործունեությունն իրենից ներկայացնում է առևտրային գործունեություն՝ հաճախորդի հաշիվների վարում, կանխիկացման և վճարման գործառնություններ, գործառնություններ արժեթղթերով, արտարժույթով և ածանցյալ գործիքներով, ինչպես նաև վարկերի և երաշխիքների տրամադրում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հանրապետության 44/2 փող., Երևան 0010, Հայաստանի Հանրապետություն:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող 10 մասնաճյուղ (2012 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9 մասնաճյուղ):

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի վերջնական վերահսկող անձ է հանդիսանում Վազգեն Գևորգյանը:

2. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն. սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են այն ենթադրության հիման վրա, որ Բանկը գործում է անընդհատության հիմունքով և կշարունակի գործունեությունը մոտ ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշակի ֆինանսական գործիքների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջում, ինչպես ներկայացված է ստորև բերված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ակտիվների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ անկախ նրանից, թե արդյոք գինը ուղղակիորեն դիտարկելի է կամ գնահատվել է՝ օգտագործելով այլ գնահատման մեթոդներ: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում ակտիվի կամ պարտավորության բնութագրերը, եթե շուկայի մասնակիցները այդ բնութագրերը հաշվի կառնեին չափման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում չափման և/կամ այլ բացահայտումների նպատակով իրական արժեքը որոշվում է նման սկզբունքներով, բացառությամբ վարձակալության

գործարքներից, որոնք նկարագրված են ՀՀՄՍ 17-ում և չափումներից, որոնք թեև համանման են իրական արժեքին, սակայն իրական արժեքով չեն, մասնավորապես օգտագործման արժեքը՝ ըստ ՀՀՄՍ 36-ի:

Ի լրումն՝ ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով իրական արժեքի չափումները դասակարգվում են մակարդակ 1, 2 և 3-ի՝ ելնելով իրական արժեքի չափումներում օգտագործված սկզբնական տվյալների դիտարկելիության աստիճանից, ինչպես նաև այդ սկզբնական տվյալների՝ իրական արժեքով չափման ամբողջական պատկերի վրա ազդեցության էականության աստիճանից: Այդ մակարդակները կարելի է նկարագրել հետևյալ կերպ՝

- Մակարդակ 1-ի դեպքում մուտքային տվյալներ են հանդիսանում ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների նշված գները (չճշգրտված), որոնք Բանկին հասանելի են չափման ամսաթվի դրությամբ:
- Մակարդակ 2-ի մուտքային տվյալներն իրենցից ներկայացնում են մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող մուտքային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով:
- Մակարդակ 3-ի մուտքային տվյալները իրենցից ներկայացնում են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալները:

Բանկն ընդհանուր առմամբ ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն ըստ իրացվելիության: Ստացվելիք և վճարվելիք գումարներին վերաբերող վերլուծությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից հետո 12 ամիսների ընթացքում (ընթացիկ) և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում (ոչ ընթացիկ) ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

Գործառնական արժույթ. ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տնտեսական միջավայրում գործող արժույթով, որում Բանկն իրականանցում է իր գործունեությունը («Գործառնական արժույթ»): Բանկի գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է (այսուհետ՝ դրամ): Բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

Հաշվանցում. ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Եկամուտները և ծախսերը չեն հաշվանցվում համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում, եթե դա չի պահանջվում կամ թույլատրվում որևէ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտով կամ մեկնաբանությամբ և հստակ բացահայտված չէ Բանկի հաշվապահական քաղաքականության մեջ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են ստորև:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր. ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և եկամտի գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային ծախսի և տոկոսային եկամտի բաշխման մեթոդն է:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները

գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Այն դեպքերում, երբ տեղի է ունենում ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ակտիվների խմբի արժեքի նվազում արժեզրկումից կորստի հետևանքով, տոկոսային եկամուտն այդուհետև ճանաչվում է՝ կիրառելով այն տոկոսադրույքը, որը կիրառվել էր արժեզրկումից կորուստը չափելու նպատակով ապագա դրամական հոսքերը գեղչելիս:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրերից եկամուտ. վերը նշված գործիքների վաճառքից օգուտը/վնասը ճանաչվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս՝ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում՝ հիմնվելով հետևյալ երկու մեծությունների տարբերության վրա՝ հետգնման արժեքի, որը կուտակվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը և վաճառքի գնի, երբ այդ գործիքները վաճառվում են երրորդ անձանց: Երբ հակադարձ հետգնումը/հետգնումը տեղի է ունենում իր սկզբնական պայմաններով, վաճառքի և պայմանագրի սկզբնական փուլում բանակցված հետգնման գնի միջև արդյունավետ օգուտը/տոկոսը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Ծառայության վճարներ և միջնորդավճարներ. վարկի տրամադրման վճարները հետաձգվում են հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի պայմաններով վարկային համաձայնության, վարկային պարտավորության ստանձնման վճարները հետաձգվում են հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և հետագայում ճանաչվում որպես տրամադրված վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ քիչ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի վարկային համաձայնագրի, վարկ տրամադրելու պարտավորության ստանձնման վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում վարկի տրամադրման պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածի ընթացքում: Այն դեպքում, երբ վարկ տրամադրելու պարտավորությունն ավարտվում է առանց վարկի տրամադրման, ապա վարկ տրամադրելու պարտավորության վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում պարտավորության ավարտի պահին: Վարկի սպասարկման վճարները եկամտագրվում են, երբ համապատասխան ծառայությունները մատուցվում են: Բոլոր այլ միջնորդավճարները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ ծառայությունները մատուցվում են:

Ֆինանսական գործիքներ. Բանկը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր կերպով գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարումը շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, գ) տրամադրված վարկեր, դեբիտորական պարտքեր և դ) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման բնույթից և նպատակից և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

ա) Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Բանկի կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեղջավորման գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,

- եթե նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական ակտիվը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Բանկի փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն, և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՀՀՄՄ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներկայացվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասները, որոնք առաջանում են եկամուտներում կամ ծախսերում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչվող գուտ օգուտը կամ վնասները ներառում են ֆինանսական ակտիվի գծով վաստակած բոլոր շահաբաժինները և տոկոսները և ներառվում են «այլ օգուտներ և վնասներ» և «տոկոսային եկամուտ» տողում, շահույթի, վնասի և այլ համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում:

բ) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ են, որոնք դասակարգվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ չեն դասակարգվում որպես ա) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով ճանաչվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ՝ գ) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր:

Վաճառքի համար մատչելի՝ կանոնադրական կապիտալում ներդրումները, որոնք չունեն գնանշված շուկայական արժեք և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

գ) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով Բանկն ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները

չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը:

Եթե Բանկը որոշեր վաճառել կամ վերադասակարգել մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների զգալի մասը նախքան դրանց մարման ժամկետը (բացառությամբ հատուկ հանգամանքների առկայության), ողջ դասը կորակագրվեր և պետք է դասակարգվեր որպես վաճառքի համար մատչելի: Ավելին, Բանկին կարգվել է ընթացիկ տարում և դրան հաջորդող երկու տարիների ընթացքում դասակարգել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով Բանկն ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն և որոնք նախատեսված չեն որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ վաճառքի համար մատչելի:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների էական մասի վաճառքը կամ վերադասակարգումը կհանգեցնեք նրան, որ մինչև մարման ժամկետը պահվող բոլոր ներդրումները կվերադասակարգվեն որպես վաճառքի համար մատչելի, և Բանկը հնարավորություն չէր ունենա ընթացիկ և առաջիկա երկու ֆինանսական տարիներում դասակարգել ներդրումային արժեթղթերը որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող: Այնուամենայնիվ, ստորև ներկայացված հանգամանքներից ցանկացածի դեպքում չէր առաջանա վերադասակարգման անհրաժեշտություն:

- վաճառք կամ վերադասակարգում, երբ մարման ժամկետն այնքան մոտ է, որ շուկայական դրույքներում փոփոխություններն էական ազդեցություն չէին ունենա ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի վրա:
- վաճառք կամ վերադասակարգում այն դեպքում, երբ Բանկն արդեն իսկ հավաքագրել է ֆինանսական ակտիվի սկզբնական մայր գումարի ամբողջ էական մասը՝ ժամկետային մարումների կամ կանխավճարների միջոցով, կամ
- վաճառք կամ վերադասակարգում, որը վերագրելի է մեկանգամյա, առանձին վերցրած դեպքերի, որոնք դուրս են Բանկի վերահսկողությունից և որոնք հնարավոր չէր լինի ողջամտորեն դիտարկել

դ) Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք ունեն ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներ, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում (ներառյալ բանկերից և այլ ֆինանսական հաստատություններից ստացվելիք միջոցներ, հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ ֆինանսական ակտիվներ) դասակարգվում են որպես «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում տոկոսի ճանաչումը էական ազդեցություն չէր ունենա:

Արժեթղթերի հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխատվության գործարքներ. սովորական գործունեության ընթացքում Բանկը կնքում է ֆինանսական ակտիվների վաճառքի և հետգնման (ռեպո), ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների գնման և հետվաճառքի (հակադարձ ռեպո) պայմանագրեր: Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրերը օգտագործվում են Բանկի կողմից որպես գանձապետական կառավարման տարր:

Ռեպո համաձայնագիրը իրենից ներկայացնում է վճարի կամ այլ հատուցման դիմաց ֆինանսական ակտիվի փոխանցում մեկ այլ կողմի և համապատասխան պարտավորություն՝ հետ գնելու այդ ֆինանսական ակտիվն ապագայում փոխանակման համար օգտագործված կանխիկ կամ այլ հատուցման գումարը գումարած տոկսը: Այս պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործարքներ:

Բանկը կնքում է արժեթղթերի հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխառության պայմանագրեր, ըստ որոնց այն ստանում կամ փոխանցում է գրավի առարկան՝ շուկայում ընդունված պրակտիկայի համաձայն: Հետգնման գործարքների ստանդարտ պայմաններով Հայաստանի Հանրապետությունում, գրավառուն իրավունք ունի վաճառել կամ վերագրավադրել գրավի առարկան, պայմանով որ դրա դիմաց կվերադարձնի համարժեք արժեղթեր՝ գործարքի փակման ամսաթվին:

Արժեթղթերի փոխանցումը կոնտրագենտներին միայն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե դրա հետ միասին փոխացվում են նաև սեփականության հետ կապված ռիսկերը և օգուտները:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջին գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշների հայտնաբերման նպատակով: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե առկա է օբյեկտիվ վկայություն այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքեր կարող են ազդեցություն ունենալ ներդրման գծով գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված՝ ցուցակված կամ չցուցակված կապիտալի ներդրումներում արժեթղթի իրական արժեքի զգալի կամ տևական անկումն իր ինքնարժեքից համարվում է արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն: Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող են համարվել հետևյալ հայտանիշները՝

- թողարկողի կամ կոնտրագենտի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, կամ
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը, կամ
- տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը
- փոխառուի կողմից սնանկության կամ ֆինանսական վերակազմակերպման գործընթացի նախաձեռնումը, կամ
- ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը:

Ֆինանսական ակտիվների որոշ կատեգորիաների համար, ինչպիսիք են վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, ակտիվները, որոնք ըստ գնահատականների առանձին արժեզրկված չեն, ի լրումն գնահատվում են նաև խմբային արժեզրկման տեսանկյունից: Վարկային պորտֆելի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող է համարվել Բանկի նախկին փորձը վճարումների հավաքագրման գծով, հետաձգված վճարումների թվի աճը պորտֆելում ինչպես նաև ազգային կամ տեղական մակարդակում դիտարկելի փոփոխությունները, որոնք կարող են հանգեցնել դեբիտորական պարտքի անհավաքագրելիության:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման գծով ծախսի գումարը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի տարբերությունը՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի համար սկզբնապես սահմանված տոկոսադրույքով:

Ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով անմիջականորեն բոլոր ակտիվների գծով, բացառությամբ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի,

որոնց դեպքում հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է պահուստային հաշվի միջոցով: Երբ ակտիվը կամ դեբիտորական պարտքը համարվում է անհուսալի, այն դուրս է գրվում պահուստային հաշվի միջոցով: Հետագայում դուրս գրված գումարների վերականգնումը կատարվում է դրանք պահուստային հաշվին կրեդիտագրելու միջոցով: Պահուստային հաշվի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են եկամուտներում կամ ծախսերում:

Երբ վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված կումուլյատիվ օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթ կամ վնաս:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար, այն դեպքում, եթե հաջորդող ժամանակաշրջանում արժեզրկումից կորուստի գումարը նվազում է և նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն վերագրվել արժեզրկման ճանաչումից հետո տեղի ունեցող դեպքերի, նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով այնքանով, որքանով արժեզրկման ամսաթվի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում ամորտիզացված արժեքն այն դեպքում, եթե այդ արժեզրկումը ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի կանոնադրական արժեթղթերին, ապա նախկինում շահույթում կամ վնասում հաշվառված արժեզրկումից վնասները չեն հակադարձվում շահույթի կամ վնասի միջոցով: Իրական արժեքի ցանկացած փոփոխություն, որը տեղի է ունենում արժեզրկումից կորուստի ճանաչումից հետո, ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամուտում և կոուտակվում է ներդրումների վերագնահատման պահուստի տակ:

Վերանայված վարկեր. հնարավորության դեպքում, Բանկը փորձում է վերակառուցել վարկը, այլ ոչ թե առգրավել գրավի առարկան: Սա կարող է ներառել վճարման պայմանների երկարաձգում, ինչպես նաև նոր վարկավորման պայմանների բանակցում: Պայմանների վերանայումից հետո, ցանկացած արժեզրկում չափվում է սկզբնական շրջանում գործող տոկոսադրույքով, որը հաշվարկվել էր նախքան վարկավորման պայմանների փոփոխությունը, և վարկը դադարում է համարվել ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար դիտարկում է վերնայված վարկերը համոզվելու համար, որ դրանք համապատասխանում են բոլոր սահմանված չափանիշներին, և որ հետագայում առկա է վճարումների տեղի ունենալու հավանականություն: Վարկերը կշարունակեն ենթակա լինել անհատական կամ խմբային արժեզրկման գնահատման, հաշվարկվելով վարկի համար նախասահմանված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Վարկերի և կանխավճարների դուրսգրում. վարկերի և կանխավճարների արժեզրկումից կորուստները վերագրվում են պահուստներին, երբ համարվում են անհավաքագրելի: Վարկերը և կանխավճարները դուրս են գրվում Բանկի ղեկավարության կողմից գումարների հավաքագրման ուղղությամբ իրականացված բոլոր հնարավորություններն օգտագործելուց և գրավները վաճառելուց հետո: Դուրս գրված գումարների հետագա հավաքագրումը համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է որպես ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստներին կատարած մասհանումների վերադարձ հավաքագրման ժամանակաշրջանում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը. Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Բանկը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Բանկը պահպանում է ֆինանսական

ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա կազմակերպությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը:

Ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ ապաճանաչելիս հաշվեկշռային արժեքի և ստացված հատուցման այլ համապարփակ եկամտում նախկինում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարի տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Եթե Բանկի շարունակվող ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի միայն մի մասով է (օրինակ՝ երբ Բանկը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետգնելու օպցիոնը), ապա Բանկը ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ. ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է վաճառքի համար կամ դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Բանկի կողմից համատեղ ղեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեղձավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ընկերության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսի և ՀՀՄՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Դանաչումը և չափումը թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը* (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները, ներառյալ այլ փոխառու միջոցները, ենթակա /սուբորդինացված/ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարգևավճարներ կամ գեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա զուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում. Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Բանկի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխառուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր. Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը մի այնպիսի պայմանագիր է, որի արդյունքում այդ պայմանագիրը տրամադրողը պարտավորվում է կատարել որոշակի վճարումներ, պայմանագիրը ստացողին փոխհատուցելով այն կորուստները, որը վերջինս կրում է որոշակի պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի համաձայն սահմանված ամսաթվին վճարումներ չկատարելու արդյունքում:

Բանկի կողմից տրամադրված ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը սկզբնապես չափվում են դրանց իրական արժեքով, և եթե չեն դասակարգվում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, հետագայում չափվում են հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնով:

- ՀՀՄՍ 37. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ ստանդարտի համաձայն որոշված պայմանագրով նախատեսված պարտավորության գումարի, և
- Ի սկզբանե ճանաչված գումարի՝ նվազեցված, ըստ անհրաժեշտության, հասույթի ճանաչման քաղաքականության համաձայն ճանաչված՝ կուտակված արժեզրկման չափով

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն արտարժույթային ռիսկը կառավարելու նպատակով կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, այդ թվում՝ արտարժույթի սվոպեր և արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր: Նման ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող և դրանց հաշվառումն իրականացվում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Կախված գործիքի շուկայական կամ պայմանագրային արժեքից, ինչպես նաև մի

շարք այլ գործոններից, իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումներով կամ գնային մոդելներով: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է և պարտավորություններ, եթե դրանց արժեքը բացասական է: Գործարքների շահույթը և վնասը վերոնշյալ գործիքների դեպքում գրանցվում են համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվություններում՝ որպես իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների գործարքներից առաջացած զուտ օգուտ կամ վնաս: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ներառվում են օգուտում կամ վնասում:

Ֆորվարդներ և ֆյուչերսներ. Ֆորվարդները և ֆյուչերսները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական գործիքը որոշակի գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային պարտավորություններ: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում գործող հատուկ պայմանագրեր են: Ֆյուչերսների պայմանագրերը ստանդարտացված գումարով գործարքներ են, որոնք կանոնակարգվում են փոխարժեքային շուկայում և ենթակա են կանխիկի օրական մարժայի պահանջներին: Ֆորվարդների և ֆյուչերսների հետ կապված ռիսկերի հիմնական տարբերությունները կայանում են վարկային և իրացվելիության ռիսկերում:

Բանկը ֆորվարդային պայմանագրի կողմերի հանդեպ ունի վարկային ռիսկ: Ֆյուչերսներով պայմանագրերի գծով վարկային ռիսկը համարվում է նվազագույն, քանի որ բորսայում գործող կանխիկի մարժայի պահանջները նպաստում են այդ պայմանագրերի կատարմանը: Ֆորվարդային պայմանագրերի դիմաց վճարվում է համախառն արժեք և դրանք կրում են ավելի բարձր իրացվելիության ռիսկ, քան ֆյուչերսների պայմանագրերը, որոնք մարվում են զուտ հիմունքով: Պայմանագրերի երկու տեսակներն էլ առաջ են բերում շուկայական ռիսկ:

Սվոպեր. Սվոպերը երկու կողմերի միջև որոշակի ժամանակի ընթացքում վճարումների հոսքի փոխանակման պայմանագրային պարտավորություններ են՝ հիմք ընդունելով որոշակի պայմանական գումարներ այնպիսի ցուցանիշներում փոփոխությունների գծով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի, արտադրության կամ սեփական կապիտալի դրույքները:

Տոկոսադրույքի սվոպերը վերաբերում են Բանկի կողմից այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կնքված պայմանագրերին, որոնցում Բանկը կամ ստանում կամ վճարում է լողացող տոկոսադրույք՝ համախառնախառնաբար վճարելով կամ ստանալով ֆիքսված տոկոսադրույք: Վճարումների հոսքերը սովորաբար գտնվում են մեկը մյուսի հետ, իսկ տարբերությունը վճարվում է մեկ կողմից մյուսին:

Արժույթային սվոպի դեպքում Բանկը վճարում է որոշակի գումար մեկ արժույթով և ստանում համապատասխան գումար մեկ այլ արժույթով: Արտադրության սվոպերը հիմնականում մարվում են համախառն գումարով:

Վարկային պարտավորության չկատարման սվոպը պայմանագրային պարտավորություն է, ըստ որի երկու կողմերը վճարում են կատարում սահմանված վարկային դեպքերի գծով՝ հիմք ընդունելով որոշակի պայմանական գումարներ:

Օպցիոններ: Օպցիոնները պայմանագրային պարտավորություններ են, որոնք փոխանցում են գնորդի կողմից որոշակի արժեքով, որոշակի ամսաթվի դրությամբ կամ ժամկետի ընթացքում ֆինանսական գործիքի գնման կամ վաճառքի իրավունքը, սակայն ոչ պարտավորությունը:

Բանկի կողմից գնված օպցիոնները Բանկին հնարավորություն են տալիս գնել («call») կամ վաճառել («put») ակտիվը ըստ պայմանավորվածության, օպցիոնի մարման օրվա կամ դրանից առաջ գործող արժեքով: Բանկը ձեռքբերված օպցիոնների գծով ենթակա է վարկային ռիսկի միայն դրա հաշվեկշռային արժեքի չափով, որը դրանց իրական արժեքն է:

Օպցիոնները Բանկի կողմից տրամադրում են Գնորդին իրավունք տալու համար Բանկից գնելու կամ Բանկին վաճառելու համապատասխան ակտիվ՝ նախասահմանված գնով՝ օպցիոնի մարման ժամկետում կամ դրանից առաջ:

Ածանցյալ գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ածանցյալ պայմանագրի ամսաթվին, և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջին: Արդյունքում առաջացող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքները գնահատվում են ելնելով գնագոյացման մոդելներից, որոնք հաշվի են առնում դրանց հիմքում ընկած գործիքների ընթացիկ շուկայի և պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվներ, երբ դրանց իրական արժեքը դրական է, և որպես պարտավորություններ, երբ իրական արժեքը բացասական է: Նշված գործիքներով կատարված գործարքներից առաջացած օգուտները կամ վնասները հաշվառվում են շահույթի կամ վնասի հաշվետվությունում որպես օգուտ՝ հանած իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների միջոցով կատարվող գործարքներից գոյացած վնասը: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ներառվում են օգուտում/վնասում:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կիրառում է բազմաթիվ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ՝ արտարժույթի ռիսկը կառավարելու նպատակով: Դրանց թվում են արժույթային սվոպերի և արժույթի առքուվաճառքի պայմանագրերը: Նման ֆինանսական գործիքները պահվում են վաճառքի համար:

Բանկը որպես վարձակալ. Գործառնական վարձակալության վճարները ծախսագրվում են գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որևէ այլ պարբերական հիմունք ավելի ճշգրիտ է ներկայացնում վարձակալությունից տնտեսական օգուտների ստացման ժամանակային բաշխումը: Գործառնական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված պայմանական վարձավճարները ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. դրամական միջոցներն և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, թղթակցային հաշիվների մնացորդները, որոնք գերծ են սահմանափակումներից և ժամկետային ավանդները, որոնց մարման նախնական ժամկետը չի գերազանցում 90 օրը, որոնք կարճ ժամկետում կարող են փոխարկվել կանխիկի և որոնք ծանրաբեռնված չեն պայմանագրային պարտավորություններով:

Բոնազանձված ակտիվներ. որոշակի հանգամանքներում, ակտիվները բոնազանձվում են ժամկետանց վարկերի գծով գրավադրված գույքի վրա արգելանքի կիրառման դեպքում: Բոնազանձված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և վաճառքի ինքնարժեքից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցներ. հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, եթե այդպիսիք կան:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա և նախատեսված է զրոյացնելու ակտիվների արժեքը դրանց օգտակար ծառայության վերջում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետներով՝

– Շենքեր	– 40 տարի
– Համակարգիչներ և հարակից սարքավորումներ	– 3 տարի
– Փոխադրամիջոցներ	– 5 տարի
– Գրասենյակային գույք	– 5 տարի

Վարձակալվող ակտիվի բարելավումների մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետի և 10 տարի ժամկետի նվազագույնով, գծային մեթոդով:

Հիմնական միջոցների տարրը ապաճանաչվում է այն օտարելիս կամ, երբ այդ ակտիվի շարունակական օգտագործումից այլևս տնտեսական օգուտներ չեն ենթադրվում: Հիմնական

միջոցների վաճառքից կամ շրջանառությունից դուրս բերումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես ակտիվի վաճառքից ստացված միջոցների և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներ. որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները, որոնք առանձին են ձեռք բերվել, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան դրանց օգտակար ծառայության 10 տարվա ժամանակահատվածում հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով: Օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը և ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում՝ գնահատումներում ցանկացած փոփոխություն հաշվառելով առաջընթաց կերպով: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել առանձին, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների ապաճանաչում. ոչ նյութական ակտիվները ապաճանաչվում են դրանք օտարելիս կամ երբ այլևս դրանց օգտագործումից կամ օտարումից չեն ակնկալվում հետագա տնտեսական օգուտներ: Ապաճանաչումից օգուտները կամ վնասները չափվում են որպես ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Նյութական և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում, բացի գույվից. յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում Բանկը վերանայում է իր նյութական և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ որոշելու համար արդյոք կա որևէ հայտանիշ, որ այս ակտիվներում եղել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է որևէ նմանատիպ հայտանիշ, ապա գնահատվում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարը, որպեսզի գնահատվեն արժեզրկումից կորուստները (եթե այդպիսիք կան): Եթե առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, Բանկը գնահատում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին այդ ակտիվը պատկանում է: Եթե հնարավոր է որոշել բաշխման ողջամիտ և հետևողական հիմունք, ապա կորպորատիվ ակտիվները ևս բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին, այլապես դրանք բաշխվում են դրամաստեղծ ակտիվների փոքրագույն խմբին, որոնց համար կարելի է որոշել խելամիտ և հետևողական հիմունք:

Անորոշ օգտակար ծառայությամբ և օգտագործման համար դեռևս ոչ մատչելի ոչ նյութական ակտիվները սուղվում են արժեզրկման առկայության համար առնվազն տարեկան մեկ անգամ, ինչպես նաև երբ առկա է հայտանիշ, որ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել:

Փոխհատուցվող գումարն իրական արժեքից (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է. օգտագործման արժեքը գնահատելիս ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը բերվում են ներկա արժեքի՝ կիրառելով մինչև հարկումը տոկոսադրույք, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որոնցով ապագա գնահատված հոսքերը չեն ճշգրտվել:

Եթե ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է ավելի քիչ քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա հաշվեկշռային արժեքն իջեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստն անհապաղ ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով: Վերջինիս դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչ վերանայված փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ավելացումից հետո հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ ժամանակաշրջաններում ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը անմիջապես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով, ինչի դեպքում արժեզրկումից կորստի հակադարձումը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկ. ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթից եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Բանկի ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկ. հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ կապված հիմնական միջոցների և հաճախորդներին տրված վարկերի հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության մարման ժամանակային բաշխումը, կամ հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի մարվի տեսանելի ապագայում: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, կապված վերը նշված ներդրումների հետ, ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը և ժամանակավոր տարբերությունը կմարի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է վերանայվի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվի այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է չափվեն հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային

օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր. ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Գործունեության հետ կապված հարկեր. Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են տարբեր այլ հարկատեսակներ ևս, որոնց գծով գումարների հաշվարկը կապված է Բանկի գործունեության հետ: Այս հարկերը ներառվում են համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում՝ որպես գործառնական ծախսերի բաղադրիչ:

Պահուստներ. պահուստները ճանաչվում են, երբ Բանկն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Բանկից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ կազմակերպության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ. պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սակայն բացահայտվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, բայց դրանք բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Արտարժույթ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկի ֆունկցիոնալ արտարժույթից այլ արտարժույթով կատարված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածները (տարրերը) վերահաշվարկվում են այդ օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները, վերահաշվարկվում են իրական արժեքի սահմանման օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթով հաշվարկված սկզբնական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում:

Դրամական միավորների գծով փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են եկամուտներում կամ ծախսերում՝ դրանց առաջացման ժամանակաշրջանում:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստելիս Բանկի կողմից կիրառված փոխարժեքները տարվա վերջում հետևյալն են՝

	Միջին փոխարժեք		Սփռ Փոխարժեք	
	2013թ.	2012թ.	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ Դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	409.55	401.76	405.64	403.58

Գրավ. Բանկը որպես հաճախորդի պարտավորությունների ապահովման միջոց ընդունում է գրավ, երբ դա նպատակահարմար է համարվում: Գրավը հիմնականում լինում է հաճախորդի ակտիվների նկատմամբ կոշտ գրավի տեսքով և շնորհում է Բանկին պահանջի իրավունք այս ակտիվների նկատմամբ հաճախորդի առկա և ապագա պարտավորությունների դիմաց:

Կանոնադրական կապիտալի պահուստ. Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում Կանոնադրական կապիտալում հաշվառվող պահուստը (այլ համապարփակ եկամուտ) իրենից ներկայացնում է վաճառքի համար մատչելի պահուստ, որը ներառում է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները:

3. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները

Բանկի հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառելիս Բանկի ղեկավարությանն անհրաժեշտ է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումներն և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

Անորոշության գնահատման չափանիշների հիմնական աղբյուրները. ստորև ներկայացվում են ապագային վերաբերող առանցքային ենթադրությունները և ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատումներից բխող անորոշության այլ առանցքային աղբյուրները, որոնք կրում են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում էական ճշգրտումների առաջացման զգալի ռիսկ:

Վարկերի արժեզրկում. Բանկը կանոնավոր կերպով վերանայում է իր վարկերն և դեբիտորական պարտքերը՝ դրանք արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու համար: Բանկի վարկերի արժեզրկման պահուստները սահմանվում են վարկերի և դեբիտորական պարտքերի պորտֆելում առաջացած արժեզրկումից կորուստները ճանաչելու համար Բանկը վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստին կատարվող մասհանումների վերաբերյալ գնահատումները դիտարկում է որպես գնահատման անորոշությունների հիմնական աղբյուր, որովհետև ա) դրանք բավականին զգայուն են մի ժամանակաշրջանից մյուսը տեղի ունեցող փոփոխությունների նկատմամբ, քանի որ հիմնված են չվճարումների չափերի և ապագա կորուստների գնահատման վերաբերյալ ենթադրությունների վրա, որոնք կատարվել են անցյալ գործունեության փորձի հիման վրա և բ) ցանկացած զգալի տարբերություն Բանկի կողմից գնահատված կորուստների և դրանց փաստացի չափերի միջև կհանգեցնի անհրաժեշտության, որ Բանկը գրանցի հավելյալ պահուստներ, որոնք կարող են ունենալ նշանակալի ազդեցություն նրա ապագա ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Բանկը կիրառում է անհատական և խմբային գնահատումների համադրություն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արժեզրկման պահուստին մասհանումները որոշելիս:

Անհատական գնահատումները կիրառվում են այն վարկերի և դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնց մնացորդը սեփական կապիտալի 0.5%-ից ավել է կազմում, համարվում են առանձին վերցված նշանակալի: Բանկն օգտագործում է ղեկավարության գնահատումը՝ գնահատելու համար արժեզրկումից կորուստների գումարները, այն դեպքում երբ վարկառուն ունի ֆինանսական դժվարություններ, և առկա են սակավաթիվ պատմական տվյալներ՝ կաապված համանման վարկառուների հետ:

Առանձին վերցված նշանակալի վարկերն և դեբիտորական պարտքերը, որոնք արժեզրկված չեն, ինչպես նաև բոլոր այն վարկերն և դեբիտորական պարտքերը, որոնք անհատապես չեն գնահատվել, ներառվում են խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի մեջ: Խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերն և դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են ըստ նմանատիպ վարկային ռիսկի բնութագրիչների և կետանցվածության

կարգավիճակի և գնահատվում համապատասխանաբար: Բանկն ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները գնահատում է՝ ելնելով նախկին ցուցանիշներից, հաճախորդների նախկին վարքագծից, տվյալ խմբի վարկառուների կողմից վճարումների կատարման իրավիճակի վատթարացման դիտարկելի տվյալներից, ինչպես նաև տնտեսական պայմաններից, որոնք առնչություն ունեն խմբի ակտիվների գծով պարտավորությունների չկատարման հետ: Ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատականներ՝ ելնելով վնասների գծով առկա փորձից այն ակտիվների գծով, որոնք ունեն վարկային ռիսկին բնորոշ հատկանիշներ և առկա է վարկերի խմբին համանման արժեզրկման հայտանիշ: Բանկը հիմնվում է ղեկավարության դատողության վրա՝ վարկերի խմբի գծով դիտարկելի տվյալները ճշգրտելու համար այնպես, որ դրանք արտացոլեն պատմական տվյալներում չարտացոլված ընթացիկ հանգամանքները:

Խմբային հիմունքով գնահատման մեթոդոլոգիայի խնդիրն է՝ ապահովել, որ արժեզրկումից կորստի պահուստը արտացոլի կորստի պատճառ հանդիսացող իրադարձությունները, որոնք արդեն տեղի են ունեցել, սակայն դեռ չեն գնահատվել անհատական հիմունքով:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստավորումը որոշվում է՝ ելնելով ներկա տնտեսական և քաղաքական հանգամանքներից: Բանկը հնարավորություն չունի կանխատեսելու հանգամանքների փոփոխությունները Հայաստանում և դրանց հնարավոր ազդեցությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստների պահուստի համարժեքության վրա ապագա ժամանակաշրջաններում:

2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախառն վարկերը կազմում էին համապատասխանաբար՝ 30,060,089 և 28,974,113 հազար դրամ, իսկ պահուստը՝ համապատասխանաբար 313,791 և 319,672 հազար դրամ:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ. հիմնական միջոցները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Բանկը վերանայում է հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների առնչությամբ անցյալ փորձի վրա հիմնված ղեկավարության դատողության խնդիր է: Ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը որոշելիս ղեկավարությունը հաշվի է առնում ակնկալվող օգտագործումը, գնահատված տեխնիկական կամ բարոյական մաշվածությունը, ֆիզիկական մաշվածքը և ֆիզիկական միջավայրը, որում գործարկվում է ակտիվը: Նշված հանգամանքներում կամ գնահատումներում որևէ փոփոխություն կարող է բերել ապագա մաշվածության դրույթաչափերի փոփոխության:

Ֆինանսական գործիքների գնահատում. ինչպես նկարագրված է (տես ծանոթագրություն 29), որոշակի տեսակի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատելու համար բանկն օգտագործում է գնահատման այնպիսի տեխնիկա, որը ներառում է մուտքային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա: Ծանոթագրություն 29-ում ներկայացված է մանրամասն տեղեկատվություն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունների, ինչպես նաև այդ ենթադրությունների մանրամասն զգայունության վերլուծություն: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ընտրված գնահատման տեխնիկան և ենթադրությունները նպատակահարմար են ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար:

Առգրավված ակտիվների չափում. Բանկի ղեկավարությունը այս ակտիվների իրական արժեքը հետագա գնահատման համար որոշում է իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերության չափով՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Ղեկավարությունը կարծում է, որ առգրավված ակտիվների չափման համար կիրառում է պատշաճ մոտեցում իրական արժեքների և դրանք որոշելու տեխնիկայի առումով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առգրավված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 4,171,909 հազար ՀՀ դրամ և 1,707,242 հազար ՀՀ դրամ 2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

4. Նոր և վերանայված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների կիրառումը

4.1. ՖՀՄՄ-ների ուղղումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական հաշվետվությունների վրա

ՀՀՄՄ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում ստանդարտի փոփոխություններ (փոփոխությունների ամսաթիվ՝ հունիս 2011). Բանկը կիրառել է ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխությունները՝ «Այլ համապարփակ եկամտի հոդվածների ներկայացում»: Փոփոխության արդյունքում մեծանում է համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվությունում բացահայտման պահանջը:

Այս փոփոխության ազդեցության արդյունքում պետք է վերլուծել համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվությունում հոդվածները՝ տարանջատելով շահույթում կամ վնասում չվերադասակարգվող հոդվածների և հետագայում շահույթում կամ վնասում վերադասակարգման ենթակա հոդվածների՝ այն ՖՀՄՄ համապատասխան ստանդարտի համաձայն, որին այդ հոդվածը վերաբերում է: Ֆինանսական հաշվետվությունները նաև փոփոխվել են միևնույն հիմունքով եկամտահարկի վերլուծության տեսանկյունից: Փոփոխությունները կիրառվել են հետընթաց կերպով, համապատասխանաբար՝ համապարփակ եկամտի հոդվածները ներկայացվել են վերափոխված կերպով՝ այդ փոփոխություններն արտացոլելու համար: Բացի վերը նշված ներկայացման փոփոխություններից, ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխությունը որևէ այլ ազդեցություն չի ունեցել շահույթի կամ վնասի փոփոխությունների, համապարփակ եկամտի, կամ ընդհանուր համապարփակ եկամտի վրա:

ՖՀՄՄ 13 Իրական արժեքով չափում. Բանկն այս տարի առաջին անգամ է կիրառել ՖՀՄՄ 13-ը: Այն սահմանում է իրական արժեքով չափման և իրական արժեքով չափումների բացահայտման վերաբերյալ մեկ միասնական ուղեցույց: ՖՀՄՄ 13-ի շրջանակը լայն է. ՖՀՄՄ 13-ի՝ իրական արժեքով չափման պահանջները կիրառվում են թե ֆինանսական գործիքների հոդվածների, և թե ոչ ֆինանսական գործիքների հոդվածների նկատմամբ, որոնց գծով այլ ՖՀՄՄ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է իրական արժեքով չափում և իրական արժեքով չափման բացահայտումներ, բացառությամբ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գործարքների, որոնք կարգավորվում են ՖՀՄՄ 2. Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարում ստանդարտով, վարձակալության գործարքների, որոնք կարգավորվում են ՀՀՄՄ 17 Վարձակալություն ստանդարտով և չափումների, որոնք ունեն իրական արժեքի հետ որոշակի նմանություններ, սակայն չեն հանդիսանում իրական արժեքով չափումներ (օր՝ գուտ իրացվելի արժեքը պաշարների չափման համար, կամ օգտագործման արժեքն արժեզրկման գնահատման նպատակներով):

ՖՀՄՄ 13-ը սահմանում է իրական արժեքը որպես գին, որը չափման ամսաթվի դրությամբ, ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական (կամ ամենաբարենպաստ) շուկայում կստացվեր սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց, անկախ նրանից՝ այդ գինն ուղղակիորեն դիտելի է, թե գնահատվում է օգտագործելով գնահատման մեկ այլ մեթոդ: Բացի այդ ՖՀՄՄ 13-ը սահմանում է բացահայտման զգալի պահանջներ:

ՖՀՄՄ 13-ով պահանջվում է առաջընթաց կիրառում 2013թ. հունվարի 1-ից: Բացի այդ, կազմակերպությունների համար սահմանվել են առանձնահատուկ անցումային դրույթներ, ըստ որոնց, նրանք չպետք է կիրառեն Ստանդարտում սահմանված բացահայտման պահանջները՝ Ստանդարտի առաջին կիրառումից առաջ ընկած ժամանակահատվածներում ներկայացված համեմատական տեղակատվությունում: Բացի լրացուցիչ բացահայտումներից, ՖՀՄՄ 13-ի կիրառումը այլ էական ազդեցություն չի ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Ստանդարտներ, որոնք չեն ազդում հաշվետվության արդյունքների կամ ֆինանսական դրության վրա:

Ընթացիկ տարում ընդունվել են հետևյալ նոր և վերանայված ստանդարտները և դրանց մեկնաբանությունները: Դրանց ընդունումը զգալի ազդեցություն չի ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների վրա:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ կոնսոլիդացիայի, համատեղ պայմանավորվածությունների, ասոցիացված կազմակերպությունների և բացահայտումների վերաբերյալ. 2011թ. մայիսին ընդունվել են համախմբման, համատեղ, ասոցիացված կազմակերպությունների և բացահայտումների վերաբերյալ հինգ նոր ստանդարտներ, որոնցից են՝ *ՖՀՄՍ 10 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ*, *ՖՀՄՍ 11 Համատեղ պայմանավորվածություններ*, *ՖՀՄՍ 12 Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում*, *ՀՀՄՍ 27 (2011թ. փոփոխություն)* Առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ և *ՀՀՄՍ 28 (2011թ. փոփոխություն)* *Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում*: Այս ստանդարտների ընդունումից հետո, թողարկվեցին փոփոխություններ *ՖՀՄՍ 10, 11, 12-ում*, որոնցով բացատրվեցին որոշակի անցումային դրույթներ այս ստանդարտների առաջին անգամ կիրառման վերաբերյալ:

Ընթացիկ տարում, Բանկն առաջին անգամ է կիրառել *ՖՀՄՍ 10, ՖՀՄՍ 11, ՖՀՄՍ 12 և ՀՀՄՍ 28 (2011թ. փոփոխություն)*, ինչպես նաև փոփոխությունները *ՖՀՄՍ 10, 11, 12-ում՝* անցումային դրույթների վերաբերյալ: *ՀՀՄՍ 27-ը (2011թ. փոփոխություն)* կիրառելի չէ Բանկի հանդեպ, քանի որ այն օգտագործում է միայն առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ:

ՀՀՄՍ 19 Աշխատակիցների հատուցումներ (2011թ. փոփոխություն). ընթացիկ տարում Բանկը կիրառել է *ՀՀՄՍ 19 (2011թ. փոփոխություն)* *Աշխատակիցների հատուցումներ* ստանդարտը և դրան առնչվող հետագա փոփոխությունները՝ նախքան դրանց ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը: Խումբը կիրառել է *ՀՀՄՍ 19 (2011թ. փոփոխություն)* հետընթաց սկզբունքով և համաձայն *ՀՀՄՍ 19.173-ում* նշված անցումային դրույթների: Այս անցումային դրույթները ազդեցություն չունեն հետագա ժամանակահատվածների վրա: Համաձայն *ՀՀՄՍ 19-ի* փոփոխությունների նախասահմանված հատուցումների և արձակման նպատների սխեմաների հաշվառումը ենթարկվում է փոփոխության: Ըստ այս փոփոխությունների, պահանջվում է սահմանված նպաստների գծով պարտավորություններում, ինչպես նաև սխեմայի ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունների ճանաչումը դրանց տեղի ունենալու պահին, այդպիսով՝ բացառելով «միջանցային» մոտեցումը, որը թույլատրելի էր նախորդ *ՀՀՄՍ 19-ով*, և աճում է նախորդ ծառայությունների արժեքի ճանաչումը: Բոլոր ակտուարային օգուտները և վնասները անմիջապես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում, այնպես, որ զուտ կենսաթոշակային ակտիվը կամ պարտավորությունը, որը ճանաչվում է հաշվեկշռում, արտացոլի սխեմայի դեֆիցիտի կամ ավելցուկի ամբողջական արժեքը: Ավելին, տոկոսային ծախսը և ակնկալվող եկամուտը սխեմայի ակտիվների գծով, որը կիրառվում էր նախորդ *ՀՀՄՍ 19-ում* փոխարինվել է զուտ տոկոսային գումարով ըստ նոր *ՀՀՄՍ 19 (2011թ. փոփոխություն)*, որը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրույքաչափ զուտ սահմանված հատուցման պարտավորության կամ ակտիվի նկատմամբ: Նոր *ՀՀՄՍ 19 (2011թ. փոփոխություն)* սահմանում է նաև ավելի մեծ բացահայտման պահանջներ սահմանված հատուցումների ծախսերի ներկայացման գծով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում (որպես ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավման մաս՝ 2009 – 2011թթ բարելավման ցիկլ առ մայիս 2012թ.). 2009-2011թթ ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումների արդյունքում մի շարք փոփոխություններ են տեղի ունեցել ՖՀՄՍ-ներում: Բանկի համար էական են *ՖՀՄՍ 1-ում* տեղի ունեցած փոփոխությունները, որոնք վերաբերում են ժամանակաշրջանի սկզբի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության (ֆինանսական վիճակի մասին 3-րդ հաշվետվություն) և հարակից ծանոթագրությունների ներկայացման ժամկետներին: Այս փոփոխություններով սահմանվում է, որ ֆինանսական վիճակի մասին երրորդ հաշվետվությունը պահանջվում է ներկայացնել այն ժամանակ, երբ ա) կազմակերպությունը կիրառում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետընթաց

կերպով կամ հետընթաց կերպով կատարում է ֆինանսական հաշվետվությունների միավորների վերաներկայացում կամ վերադասակարգում և բ) հետընթաց կիրառումը, վերաներկայացումը կամ վերադասակարգումը էական ազդեցություն ունի ֆինանսական վիճակի մասին երրորդ հաշվետվությունում ներկայացված տեղեկատվության վրա: Ըստ այդ փոփոխությունների հարակից ծանոթագրությունները չպետք է կից լինեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությանը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12 Շահութահարկ ստանդարտում. Բանկը կիրառել է ՀՀՄՍ 12 Շահութահարկ ստանդարտի փոփոխությունները (2010թ. դեկտեմբեր)՝ հետաձգված հարկ. Հիմքում ընկած ակտիվների վերականգնում վերնագրով: Ըստ այդ փոփոխությունների, գործնական մոտեցում է սահմանվում հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափման համար այն դեպքում, երբ ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքի մոդելի օգտագործմամբ ՀՀՄՍ 40. Ներդրումային գույք ստանդարտում: Այս փոփոխություններով կատարվում է ենթադրություն, ըստ որի ներդրումային գույքն ամբողջապես վերականգնվում է վաճառքի միջոցով: Այ ենթադրությունը չի գործում, եթե ներդրումային գույքը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է՝ օգտագործել ներդրումային գույքում մարմնավորված հիմնականում բոլոր տնտեսական օգուտները ժամանակի ընթացքում, այլ ոչ թե վաճառքի միջոցով:

4.2 Նոր և վերանայված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ներ

Բանկը դեռևս չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ-ները, որոնք հրապարակվել են, սակայն դեռևս չեն գործում:

ՖՀՄՍ 9

Ֆինանսական գործիքներ. Գործում է 2015թ. հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառումը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7-ում

Պարտադիր ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը և ՖՀՄՍ 9 անցման բացահայտումներ:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 32-ում

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում. Գործում է 2014թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառումը:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9՝ թողարկված 2009թ. նոյեմբերին, նոր պահանջներ է սահմանել ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար: ՖՀՄՍ 9 փոփոխվել է 2010թ. հոկտեմբերին՝ ներառելով ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման, ինչպես նաև ապաճանաչման պահանջներ:

ՖՀՄՍ 9-ի հիմնական պահանջները

- Բոլոր ձանաչված ֆինանսական ակտիվները, որոնք գտնվում են ՀՀՄՍ 39 *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* ստանդարտի շրջանակներում, պետք է այնուհետև չափվեն ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով: Մասնավորապես, բիզնես մոդելում պահվող պարտքային ներդրումները, որոնք նպատակ ունեն ապահովել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրումը և ունեն պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքեր որոնք իրենցից ներկայացնում են միմիայն մայր գումարի և մայր գումարի գծով վճարման ենթակա տոկոսների մարում, սովորաբար չափվում են իրենց իրական արժեքով՝ համապատասխան հաշվապահական ժամանակաշրջաններում: Բոլոր մնացած պարտքային ներդրումները և սեփական կապիտալում ներդրումները չափվում են իրենց իրական արժեքով՝ համապատասխան հաշվապահական ժամանակաշրջանների վերջում:

Բացի այդ, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի, կազմակերպությունները կարող են փոփոխության ոչ ենթակա որոշում կայացնել հետագա փոփոխությունները ներկայացնել սեփական կապիտալում ներդրման (որը չի պահվում վաճառքի համար) իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամուտում, և շահույթում կամ վնասում սովորաբար ճանաչել միայն շահաբաժինների տեսքով եկամուտը:

- Ինչ վերաբերում է շահույթում կամ վնասում իրական արժեքով ֆինանսական պարտավորությունների չափմանը, ՖՀՄՍ 9 պահանջում է, որպեսզի ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխության գումարը, որը վերագրելի է այդ պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությանը, ներկայացվի այլ համապարփակ եկամուտում, եթե պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցության ճանաչումը այլ համապարփակ եկամուտում չի ստեղծի կամ մեծացնի շահույթի կամ վնասի միջև հաշվապահական անհամապատասխանությունը: Իրական արժեքի փոփոխությունները, որոնք վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության վարկային ռիսկին, այնուհետև չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի: Համաձայն ՀՀՄՍ 39, ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի ողջ գումարը, որը նախատեսված է շահույթում կամ վնասում իրական արժեքով չափվող, ներկայացվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկի ղեկավարությունը ակնկալում է, որ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումը ապագայում կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական ակտիվներում և ֆինանսական պարտավորություններում հաշվառված գումարների վրա (օրինակ՝ Բանկի ներդրումը հետգնվող արժեթղթերում, որը ներկայումս դասակարգված է որպես վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներ, պետք է չափվեն իրական արժեքով համապատասխան հաշվետու ժամանակահատվածներում՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում): Սակայն ՖՀՄՍ 9-ի ազդեցության ողջամիտ գնահատական տալը գործնականում հիմնավորված չէ այնքան ժամանակ, քանի դեռ չի իրականացվել մանրամասն ստուգում:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 32 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում ստանդարտում. ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխություններով պարզաբանվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցմանը վերաբերվող պահանջները: Մասնավորապես, ըստ այդ փոփոխությունների հստակեցվել են «ներկայումս ունի հաշվանցման օրենսդրորեն կիրառելի իրավունք» և «համաժամանակյա իրացում և փոխադարձ հաշվարկ» հասկացությունները:

Բանկի ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այդ փոփոխությունների կատարումը ՀՀՄՍ 32-ում էական ազդեցություն կունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Բանկը չունի ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնց գծով անհրաժեշտ է փոխադարձ հաշվարկ:

5. Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամ	5,940,356	4,381,509
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,083,447	7,509,911
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,371,185	1,326,179
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,394,988	13,217,599

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր անտոկոս պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի

կողմից դրամային և արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված համապատասխան դրույքաչափով: Այդ միջոցները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 3,271,617 հազար դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,940,346 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը կարող է հանգեցնել ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման:

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկում առկա մնացորդները գերազանցել են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

6. Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր	1,820,568	1,004,395
Վարկային քարտերի վճարման ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	292,500	312,500
Ավանդներ	80,164	48,509
Այլ հաշիվներ	54,556	54,279
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,247,788	1,419,683

7. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը կնքել է հետգնման պայմանագրերով գործարքներ: Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ անձանց և Բանկը ստանում է դրա դիմաց կանխիկ միջոցներ: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել կոնտրագենտներին, եթե Բանկի կողմից առկա չէ դրանց գծով վճարման ուշացում կամ խախտում, սակայն կոնտրագենտը պարտավորություն ունի այդ արժեթղթերը վերադարձնել պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ այն պահելու է այդ արժեթղթերի գծով հիմնականում բոլոր ռիսկերը և օգուտները և հետևաբար դրանք չի ապաճանաչել: Այս գործարքները կատարվել են սովորական վարկավորման, ինչպես նաև արժեթղթերի փոխառվածության և փոխառության պայմաններով, ինչպես նաև, փոխանակումների դեպքում Բանկի կողմից որպես միջնորդ հանդես գալու դեպքերի համար սահմանված պայմաններով:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

2013թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական սպասարկման ոլորտի կազմակերպությունների հետ՝ 2,031,211 հազար ՀՀ դրամ գումարով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,201,826 հազար ՀՀ դրամ), որը ներառում է հաշվեգրված տոկոս 5,413 ՀՀ դրամ գումարով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,944 հազար ՀՀ դրամ): 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որպես գրավ ստացված ակտիվների իրական արժեքը հակադարձ հետգնման պայմանագրերով կազմում էր 2,111,660 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,296,608 հազար ՀՀ դրամ), որոնք իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կառավարության պետական պարտքային արժեթղթեր: Բանկը պարտավորված է վերադարձնել համարժեք արժեթղթեր:

Հետգնման պայմանագրեր

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն ապաճանաչված ամբողջությամբ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հետգնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված սեփական ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը	5,180,686	3,560,370
Հետգնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված սեփական վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	-	1,773,084
Հակադարձ գնման պայմանագրերով որպես գրավ ստացված վերագրավադրված ակտիվների իրական արժեքը	-	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված ֆինանսական ակտիվներ	5,180,686	5,333,454
Հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեք	5,059,915	5,218,742

Հետգնման պայմանագրերի գծով ասոցիացված պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը՝ 5,059,915 հազար ՀՀ դրամ գումարով (2012թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,218,742 հազար ՀՀ դրամ) ներառում է տոկոսագումար՝ 4,684 հազար ՀՀ դրամի չափով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,573 հազար ՀՀ դրամ): Այս գումարներից 4,560,852 հազար ՀՀ դրամը (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,218,742 հազար ՀՀ դրամը) իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կենտրոնական բանկի հետ ստորագրված հետգնման պայմանագրեր: Հետգնման պայմանագրերով փոխանցված ֆինանսական ակտիվները իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կառավարության պետական պարտքային արժեթղթեր:

8. Հաճախորդներին տրված վարկեր

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պետական մարմիններին տրամադրված վարկեր		
Պետական մարմիններ	202,137	-
Ընդամենը պետական մարմիններին տրամադրված վարկեր	202,137	-
Վարկեր իրավաբանական անձանց		
Խոշոր ձեռնարկություններ	11,849,223	11,416,993
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ	12,291,154	12,932,499
Օվերդրաֆտներ	109,268	32,538
Ընդամենը վարկեր իրավաբանական անձանց	24,249,645	24,382,030
Վարկեր ֆիզիկական անձանց		
Անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր	1,875,564	1,721,363
Մպառոդական վարկեր	1,364,780	766,240
Ավտովարկեր	911,218	825,154
Օվերդրաֆտներ	443,505	443,487
Այլ	1,013,240	835,839
Ընդամենը վարկեր ֆիզիկական անձանց	5,608,307	4,592,083
Համախառն վարկեր հաճախորդներին	30,060,089	28,974,113
Արժեզրկումից կորստի գծով պահուստ	(313,791)	(319,672)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	29,746,298	28,654,441

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված համարյա բոլոր վարկերը (ընդհանուր պորտֆելի ավելի քան 99%) տրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում գործող իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց, ինչը զգալի աշխարհագրական կենտրոնացում է մեկ տարածաշրջանում: Փոքր և միջին ձեռնարկություններին տրված վարկերում ներառված են նաև անհատ ձեռնարկատերերին տրված վարկերը:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարման ենթակա վարկերի որակական վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
(հազար դրամ)				
Վարկեր պետական մարմիններին				
Ոչ ժամկետանց	202,137	2,021	200,116	1.0%
Ընդամենը վարկեր պետական գործակալություններին	202,137	2,021	200,116	1.0%
Վարկեր խոշոր ձեռնարկություններին				
Ոչ ժամկետանց	11,849,223	118,492	11,730,731	1.0%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ձեռնարկություններին	11,849,223	118,492	11,730,731	1.0%
Վարկեր փոքր և միջին ձեռնարկություններին				
Ոչ ժամկետանց	12,269,467	127,104	12,142,363	1.0%
Ժամկետանց				
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	21,687	4,461	17,226	20.6%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ձեռնարկություններին	12,291,154	131,565	12,159,589	1.1%
Օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	109,268	1,093	108,175	1.0%
Ընդամենը օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց	109,268	1,093	108,175	1.0%
Ընդամենը վարկեր իրավաբանական անձանց	24,249,645	251,150	23,998,495	1.0%
Վարկեր ֆիզիկական անձանց				
Անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր				
Ոչ ժամկետանց	1,850,012	18,500	1,831,512	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	25,552	2,555	22,997	10.0%
Ընդամենը անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր	1,875,564	21,055	1,854,509	1.1%
Սպառողական վարկեր				
Ոչ ժամկետանց	1,352,762	13,528	1,339,234	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,296	430	3,866	10.0%
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	4,420	442	3,978	10.0%
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	1,417	142	1,275	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	1,885	377	1,508	20.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	1,364,780	14,919	1,349,861	1.1%

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
(հազար դրամ)				
Ավտովարկեր				
Ոչ ժամկետանց	907,716	9,077	898,639	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,038	304	2,734	10.0%
- 180 օրվանից ավել ժամկետանց	464	232	232	50.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	911,218	9,613	901,605	1.1%
Օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	440,944	4,409	436,535	1.0%
Ժամկետանց				
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	1,165	116	1,049	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	1,396	279	1,117	20.0%
Ընդամենը օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց	443,505	4,804	438,701	1.1%
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	1,012,158	10,121	1,002,037	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,082	108	974	10.0%
Ընդամենը այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,013,240	10,229	1,003,011	1.0%
Ընդամենը վարկեր ֆիզիկական անձանց	5,608,307	60,620	5,547,687	1.1%
Ընդամենը վարկեր հաճախորդներին	30,060,089	313,791	29,746,298	1.0%

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարման ենթակա վարկերի որակական վերլուծությունը ներկայացված է ստորև

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
(հազար դրամ)				
Վարկեր պետական մարմիններին				
Ոչ ժամկետանց	11,416,993	127,411	11,289,582	1.1%
Ընդամենը վարկեր պետական գործակալություններին	11,416,993	127,411	11,289,582	1.1%
Վարկեր փոքր և միջին ձեռնարկություններին				
Ոչ ժամկետանց	12,836,255	128,363	12,707,892	1.0%
Ժամկետանց				
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	89,791	8,979	80,812	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	6,453	1,291	5,162	20.0%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին ձեռնարկություններին	12,932,499	138,633	12,793,866	1.1%
Օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	32,538	325	32,213	1.0%
Ընդամենը օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց	32,538	325	32,213	1.0%
Ընդամենը վարկեր իրավաբանական անձանց	24,382,030	266,369	24,115,661	1.1%

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
(հազար դրամ)				
Վարկեր ֆիզիկական անձանց				
Անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր				
Ոչ ժամկետանց	1,700,015	17,000	1,683,015	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	200	20	180	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	21,148	4,229	16,919	20.0%
Ընդամենը անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր	1,721,363	21,249	1,700,114	1.2%
Սպառողական վարկեր				
Ոչ ժամկետանց	762,951	7,352	755,599	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	30	3	27	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	2,361	472	1,889	20.0%
- 180 օրվանից ավել ժամկետանց	898	449	449	50.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	766,240	8,276	757,964	1.1%
Ավտովարկեր				
Ոչ ժամկետանց	817,698	8,177	809,521	1.0%
Ժամկետանց				
- մինչև 30 օր ժամկետանց	730	73	657	10.0%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	4,662	932	3,730	20.0%
- 180 օրվանից ավել ժամկետանց	2,064	1,032	1,032	50.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	825,154	10,214	814,940	1.2%
Օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	441,996	4,420	437,576	1.0%
Ժամկետանց				
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	1,491	298	1,193	20.0%
Ընդամենը օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց	443,487	4,718	438,769	1.1%
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
Ոչ ժամկետանց	835,839	8,846	826,993	1.1%
Ընդամենը այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	835,839	8,846	826,993	1.1%
Ընդամենը վարկեր ֆիզիկական անձանց	4,592,083	53,303	4,538,780	1.2%
Ընդամենը վարկեր հաճախորդներին	28,974,113	319,672	28,654,441	1.1%

Ստորև ներկայացված է վարկերի արժեզրկման փոփոխությունների վերլուծությունը:

(հազար դրամ)	Պետական մարմիններ	Խոշոր ձեռնարկու- թյուններ	Փոքր և միջին ձեռնարկու- թյուններ	Օվերդրաֆտներ իրավաբանական անձանց	Անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր	Սպառողական վարկեր	Ավտո- վարկեր	Օվերդրաֆտներ ֆիզիկական անձանց	Այլ	Ընդամենը
1 հունվարի, 2013թ.	-	127,411	138,633	325	21,249	8,276	10,214	4,718	8,846	319,672
Պահուստի մասնահանումներ/ (հակադարձումներ)	2,021	54,262	130,626	768	23,147	9,828	(3,100)	18,407	2,882	238,841
Ակտիվների դուրս գրում	-	(63,181)	(137,743)	-	(23,647)	(3,212)	(2,255)	(18,321)	(2,639)	(250,998)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնումը	-	-	49	-	306	27	4,754	-	1,140	6,276
31 դեկտեմբերի, 2013թ.	2,021	118,492	131,565	1,093	21,055	14,919	9,613	4,804	10,229	313,791
Առանձին արժեզրկում	-	-	9,999	-	2,555	4,077	1,374	-	1,157	19,162
Խմբային արժեզրկում	2,021	118,492	121,566	1,093	18,500	10,842	8,239	4,804	9,072	294,629
	2,021	118,492	131,565	1,093	21,055	14,919	9,613	4,804	10,229	313,791
Առանձին գնահատված արժեզրկված վարկերի համախառն գումարը նախքան առանձին գնահատված արժեզրկման գծով պահուստի նվազեցումը	-	-	60,216	-	25,552	28,983	11,887	-	6,730	133,368
1 հունվարի, 2012թ.	-	119,418	105,808	456	11,146	3,945	9,879	2,512	5,031	258,195
Պահուստի մասնահանումներ/ (հակադարձումներ)	-	7,993	32,825	(131)	9,566	4,331	5,276	2,206	3,815	65,881
Ակտիվների դուրս գրում	-	-	-	-	(894)	-	(5,016)	-	-	(5,910)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնումը	-	-	-	-	1,431	-	75	-	-	1,506
31 դեկտեմբերի, 2012թ.	-	127,411	138,633	325	21,249	8,276	10,214	4,718	8,846	319,672
Առանձին արժեզրկում	-	11,271	11,113	-	4,253	1,479	2,963	298	542	31,919
Խմբային արժեզրկում	-	116,140	127,520	325	16,996	6,797	7,251	4,420	8,304	287,753
	-	127,411	138,633	325	21,249	8,276	10,214	4,718	8,846	319,672
Առանձին գնահատված արժեզրկված վարկերի համախառն գումարը նախքան առանձին գնահատված արժեզրկման գծով պահուստի նվազեցումը	-	56,353	96,245	-	21,348	8,696	9,311	1,491	5,417	198,861

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը՝ ըստ Բանկի կողմից ստացված ապահովածության:

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկեր	20,317,878	21,180,909
Փոխադրամիջոցներով (մեքենաներով) ապահովված վարկեր	1,380,583	1,238,765
Պաշարների գրավով ապահովված վարկեր	4,167,852	4,073,323
Ոսկու գրավով ապահովված վարկեր	1,011,855	835,837
Կանխիկով ապահովված վարկեր	129,335	205,903
Երաշխիքով ապահովված վարկեր	511,407	170,605
Այլ գրավ	294,654	841,364
Զապահովված վարկեր	2,246,525	427,406
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորուստների պահուստը	(313,791)	(319,671)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	29,746,298	28,654,441

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ արդյունաբերության ոլորտների

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Արտադրություն	6,923,586	7,210,717
Առևտուր	6,763,679	6,664,616
Ֆիզիկական անձինք	5,608,307	4,592,083
Շինարարություն	3,790,302	5,872,680
Տրանսպորտ և հաղորդակցություն	1,708,438	1,155,618
Էներգետիկա	1,660,725	2,346
Սննդի ոլորտ	1,287,834	1,645,643
Հյուրանոցներ	369,757	131,443
Պետական մարմիններ	202,137	-
Գյուղատնտեսություն	100,816	470,985
Այլ	1,644,508	1,227,982
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորուստների պահուստը	(313,791)	(319,672)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	29,746,298	28,654,441

Առգրավված ակտիվներ

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ստացել է ոչ ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ապահովվածություն պահվող գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով՝ հետևյալ կերպ

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Ակտիվի բնույթը		
1 հունվարի	1,707,242	153,127
Առգրավված տարվա ընթացքում	2,464,667	1,554,115
31 դեկտեմբերի	4,171,909	1,707,242

Բանկը տիրապետում է առգրավված գույքի պորտֆել (հիմնականում բաղկացած հողից և շենք/շինություններից): Բանկը չի օգտագործում առգրավված գույքը գործնական նպատակներով: Բանկը մտադիր է վերականգնել առգրավված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը դրանց վաճառքի միջոցով: Առգրավված ակտիվները վաճառվում են առաջին իսկ հնարավորության դեպքում:

Առգրավված ակտիվները հաշվառվում են դրանց սկզբնական արժեքի և իրական արժեքի նվազագույնով: Իրական արժեքը որոշվում է ակտիվի առգրավման և դրա սեփականության իրավունքը Բանկին փոխանցվելու պահին: Իրական արժեքները որոշվում են անկախ, մասնագիտացված գնահատողի կողմից, որը ՀՀ շուկայում համանման գույքի գնահատման զգալի փորձ ունի: Իրական արժեքը որոշելիս կիրառվում են եկամտի կապիտալիզացիայի (եկամտի), ինքնարժեքի փոխարինման (ինքնարժեքի) և համեմատական վաճառքի (շուկայական) մեթոդները: Շուկայական մեթոդի հիմքում ընկած է համանման ակտիվների վաճառքի համեմատական վերլուծությունը: Եկամտի կապիտալիզացիայի մեթոդը ներառում է հիմնական ենթադրությունները, որոնք են կապիտալիզացիայի դրույքը,

արդյունավետ տոկոսադրույքը առանձին գնահատվող ակտիվներից ստացված եկամուտը գեղչելու համար (հաշվի առնելով տեղադիրքը, նշանակությունը, վիճակը և այլ գործոններ): Ինքնարժեքի մոտեցումը հիմնված է ակտիվի դրա ժամանակակից համարժեքով փոխարինմամբ՝ նվազեցնելով ֆիզիկական մաշվածքի և բոլոր տեսակի բարելավմանն ուղղված մասնահանումները:

Իրական արժեքի որոշման ժամանակ պահանջվում է ղեկավարության դատողությունը՝ գնահատման յուրաքանչյուր մեթոդի գծով օգտագործված տեղեկատվության արժանահավատության և ամբողջականության վերաբերյալ, ակտիվի առանձին բնութագրերը և այլ էական գործոններ: Իրական արժեքը որոշելիս հաշվի են առնվում ղեկավարության մի շարք դատողություններ և գնահատումներ՝ կապված այդ ակտիվներից ստացվելիք ապագա տնտեսական օգուտների հետ, և հիմք են ընդունվում ներքին և արտաքին տեղեկատվության աղբյուրներ: Համեմատական վաճառքի մեթոդի համաձայն, իրական արժեքը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով 10%-ից 25% գեղչի գործակցով ճշգրտում՝ տեղադիրքերի համեմատության նպատակով, և մինչև 10% գեղչ շուկայի համեմատական չափսերի համեմատության գծով: Եկամտի մեթոդով՝ իրական արժեքը որոշվում է կիրառելով 7 % -ից 8.5% գեղչատոկոս (հիմնվելով 5.5% -7.5% կապիտալիզացիայի դրույքի վրա):

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը գնահատելիս ղեկավարությունը կիրառում է փողի ժամանակային արժեքի և իրացվելիության լրացուցիչ գործոններ: Վերլուծությունում օգտագործված չափանիշները ներառում են 10% -ից 50% իրացվելիության գեղչ և 10% գեղչի դրույքաչափ: 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, եթե ղեկավարությունը ևս մեկ տարով ավելացներ գնահատվող վաճառքի ժամկետը, ապա առգրավված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը 10% գեղչի պայմաններում կնվազեր 345,514 հազար ՀՀ դրամով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 96,356 հազար ՀՀ դրամով): Եթե ակնկալվող վաճառքի ժամանակաշրջանի համար կիրառվեր 1.0%-ով բարձր գեղչի դրույք, ապա առգրավված ակտիվների արժեքը կնվազեր 38,371 հազար ՀՀ դրամով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,598 հազար ՀՀ դրամով):

9. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ.

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պարտք և այլ ֆիքսված եկամտով գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	6,102,078	4,109,631
Կապիտալ ներդրումներ		
Կորպորատիվ արժեթղթեր, ծան. 29	42,825	42,825
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,144,903	4,152,456

Գրավադրված վաճառքի համար մատչելի ակտիվները դիտարկված են ծանոթագրություն 7-ում:

ա) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների վերադասակարգում վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների

2013թ. հոկտեմբերի 11-ին Բանկը վաճառել է մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները 200,000 հազար ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 198,847 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի դասի ընդամենը ոչ էական մասը և արդյունքում տվյալ դասի ողջ ակտիվը վերադասակարգվել է որպես վաճառքի համար մատչելի: Վերագնահատված ակտիվներին իրենցից ներկայացնում են ՀՀ պետական պարտատոմսեր: Փոխանցումից հետո տոկոսը շարունակվել է ճանաչվել շահույթում կամ վնասում այդ վերադասակարգված ֆինանսական ակտիվների մասով:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները՝ վերադասակարգված ըստ իրենց հաշվեկշռային և իրական արժեքների:

(հազար դրամ)	Հաշվեկշռային արժեքը վերադասակարգման պահին	Իրական արժեքը վերադասակարգման պահին
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները՝ դասակարգված վաճառքի համար մատչելի ներդրումներին	1,739,212	1,763,924

Եթե ակտիվները չվերադասակարգվեին տարվա ընթացքում, ապա վաճառքի համար մատչելի պահուստում ճանաչված գումարները և տարվա այլ համապարփակ եկամուտը պակաս կլինեին 194,707 հազար ՀՀ դրամով, առանց շահութահարկի:

10. Հիմնական միջոցներ

(հազար դրամ)	Հոդ և շենքեր	Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Համակար- գիչներ և հարակից սարքավո- րումներ	Փոխադ- րամիջոցներ	Գրասենյակա- յին սարքավո- րումներ	Անավարտ շինարա- րություն	Ընդամենը
Մկզբնական արժեք							
2012թ. հունվարի 1	1,786,916	115,874	219,805	95,542	360,568	82,233	2,660,938
Ավելացում	139,285	23,897	70,950	1,288	54,945	-	290,365
Օտարում	-	-	(2,864)	-	(2,150)	-	(5,014)
Փոխանցումներ	111,646	(29,413)	-	-	-	(82,233)	-
2012թ. դեկտեմբերի 31	2,037,847	110,358	287,891	96,830	413,363	-	2,946,289
Ավելացում	125,901	7,231	38,186	86	71,219	-	242,623
Օտարում	-	-	(13,411)	(4,223)	(2,427)	-	(20,061)
2013թ. դեկտեմբերի 31	2,163,748	117,589	312,666	92,693	482,155	-	3,168,851
Կուտակված մաշվածություն							
2012թ. հունվարի 1	417,057	32,529	137,542	75,553	283,727	-	946,408
Մաշվածության ծախս	45,437	18,304	42,905	10,364	25,719	-	142,729
Օտարում	-	-	(2,864)	-	(2,104)	-	(4,968)
2012թ. դեկտեմբերի 31	462,494	50,833	177,583	85,917	307,342	-	1,084,169
Մաշվածության ծախս	50,869	15,490	41,908	3,608	33,373	-	145,248
Օտարում	-	-	(13,411)	(1,618)	(1,872)	-	(16,901)
2013թ. դեկտեմբերի 31	513,363	66,323	206,080	87,907	338,843	-	1,212,516
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,369,859	83,345	82,263	19,989	76,841	82,233	1,714,530
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,575,353	59,525	110,308	10,913	106,021	-	1,862,120
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,650,385	51,266	106,586	4,786	143,312	-	1,956,335

2013 և 2012թթ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռ օգտագործվող ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր 445,894 հազար դրամ և 427,474 հազար դրամ, համապատասխանաբար:

2013 և 2012թթ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել գրավադրված հիմնական միջոց:

11. Ոչ նյութական ակտիվներ

(հազար դրամ)	Լիցենզիաներ	Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2012թ. հունվարի 1	17,060	33,067	53,077	103,204
Ավելացում	1,810	1,340	-	3,150
2012թ. դեկտեմբերի 31	18,870	34,407	53,077	106,354
Ավելացում	-	1,230	-	1,230
2013թ. դեկտեմբերի 31	18,870	35,637	53,077	107,584
Կուտակված մաշվածություն				
2012թ. հունվարի 1	2,166	26,913	32,750	61,829
Մաշվածության ծախս	1,779	1,079	5,299	8,157
2012թ. դեկտեմբերի 31	3,945	27,992	38,049	69,986
Մաշվածության ծախս	2,084	1,174	5,299	8,557
2013թ. դեկտեմբերի 31	6,029	29,166	43,348	78,543
Հաշվեկշռային արժեք				
2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,894	6,154	20,327	41,375
2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,925	6,415	15,028	36,368
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,841	6,471	9,729	29,041

12. Այլ ակտիվներ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Այլ ստացվելիք գումարներ	41,787	37,303
Դրամական փոխանցումների համակարգով ստացվելիք գումարներ	33,221	85,323
	75,008	122,626
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Պաշարներ	13,428	8,586
Կանխավճարներ բյուջեին	7,177	5,431
Այլ	12,884	2,225
	33,489	16,242
Ընդամենը այլ ակտիվներ	108,497	138,868

13. Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից	817,718	-
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից	322,559	223,301
Թղթակցային հաշիվներ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից	88,275	17,147
Ընդամենը բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,228,552	240,448

14. Ընթացիկ հաշիվներ և հաճախորդների ավանդներ

(հազար դրամ)

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Իրավաբանական անձինք		
- ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	6,628,421	7,191,271
- Ժամկետային ավանդներ	582,523	513,890
Ֆիզիկական անձինք		
- ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	2,609,776	1,369,621
- Ժամկետային ավանդներ	15,356,257	10,436,756
Ընդամենը ընթացիկ հաշիվներ և հաճախորդների ավանդներ	25,176,977	19,511,538

15. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Պարտքային արժեթղթերը 10,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով թողարկվել են 2009թ. 10.1% տարեկան տոկոսադրույքով և մինչև 7 տարի մարման ժամկետով: Պարտքային արժեթղթերը թողարկվել են ԱՄՆ դոլարով:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թողարկված պարտքային արժեթղթերը կազմել են 4,269,667 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,081,903 հազար ՀՀ դրամ) և ներառել են հաշվեգրված տոկոսագումար՝ 213,267 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 242,037 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի թողարկված պարտքային արժեթղթերը նախատեսված չեն երկրորդային շուկայում շրջանառության համար:

16. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցներն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կառավարությունից տնտեսության կայունացման հիմնադրամի շրջանակներում ստացված միջոցներ: Վարկերը տրամադրվել են ՀՀ ԿԲ (որը հանդես է գալիս ՀՀ կառավարության անունից) և Բանկի միջև համաձայնագրի շրջանակներում: Համաձայն այդ պայմանագրի, ՀՀ ԿԲ-ն վերաֆինանսավորում է վարկային պայմաններին համապատասխանող փոխառուներին Բանկի կողմից տրամադրված վարկերը: Միայն ՀՀ դրամով գնանշված վարկերն են վերաֆինանսավորվում: Այլ փոխառու միջոցների վերաֆինանսավորումը կատարվում է դրանց հիմքում ընկած վարկերի տրամադրմանը համանման ձևով: Վարկերի մոնիտորինգն իրականացվում է Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի համակարգող գրասենյակի կողմից:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ փոխառու միջոցները կազմել են 987,279 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,034,284 հազար ՀՀ դրամ) և ներառել են հաշվեգրված տոկոս 3,093 հազար ՀՀ դրամ գումարով (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,186 հազար ՀՀ դրամ):

17. Այլ պարտավորություններ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	22,021	15,177
	22,021	15,177
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ	76,047	116,834
շահութահարկի		
Արձակուրդային պահուստ	70,436	65,643
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	58,076	60,150
Այլ	41,184	8,443
	245,743	251,070
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	267,764	266,247

18. Ստորադաս փոխառություններ

2011թ. Բանկը ստացել է ստորադաս փոխառություն ՀՀ Կենտրոնական բանկից՝ 3,600,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով: Վարկը տրամադրվել է 5 տարի ժամկետով և դրա մարման ամսաթիվն է՝ 31 դեկտեմբերի 2016թ.՝ 8% տոկոսադրույքով:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ստորադաս պարտքը կազմել է 3,612,627 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,611,809 հազար ՀՀ դրամ) և ներառել է հաշվեգրված տոկոս՝ 12,627 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 11,809 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի սնանկացման կամ լուծարման դեպքում, այս պարտքի վճարումը ստորադասված է Բանկի կողմից բոլոր այլ կրեդիտորների հանդեպ պարտավորությունների մարմանը:

19. Մեփական կապիտալ

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմել է 14,400,000 հազար ՀՀ դրամ: 2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ հետևյալ մասնակիցները՝

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
«Պրոմեթեյ Սիթի» ՍՊԸ	49.975 %	49.975 %
«Զակ'ՆեֆտեԳազՄորոյ Պրոմեթեյ» ԲԲԸ	46.125 %	46.125 %
Վազգեն Գևորգյան	3.900 %	3.900 %
Ընդամենը	100%	100%

Բանկի կանոնադրական կապիտալը վճարվել է մասնակիցների կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ կապիտալի այլ բաշխումներ՝ ՀՀ դրամով: 2013թ. և 2012թ. Բանկը չի հայտարարել շահաբաժիններ:

Բանկի մասնակիցների միջև տեղաբաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակված են կուտակված և չբաշխված շահույթի գումարով, որը ներկայացված է ՀՀ օրենսդրության համաձայն պատրաստված հաշվետվություններում:

Զբաղիվող պահուստները ներկայացվում են պահուստավորման ֆոնդով, որը ստեղծվում է օրենսդրության պահանջով՝ հաշվի առնելով ընդհանուր ռիսկերը, այդ թվում հետագա կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկեր կամ պայմանական դեպքեր: Պահուստը ստեղծվել է բանկի կանոնադրության համաձայն, որում նախատեսված է կանոնադրական կապիտալի 5%-ի չափով պահուստի ձևավորումը:

20. Զուտ տոկոսային եկամուտ

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառված ֆինանսական ակտիվներ		
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,997,193	3,784,408
- Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	213,032	167,225
- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	206,002	82,718
- Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	158,504	35,724
- Այլ տոկոսային եկամուտ	9,401	6,923
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով հաշվառված ֆինանսական ակտիվների գծով	4,584,132	4,076,998
Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվներ		
- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	52,642
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	632,762	494,431
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով ընդամենը տոկոսային եկամուտ	632,762	547,073
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	5,216,894	4,624,071
Տոկոսային ծախս		
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախս		
- Ընթացիկ հաշիվներ և հաճախորդներից ներգրավված ավանդներ	1,296,767	704,317
- Թողարկված պարտքային արժեքթղթեր	435,766	463,284
- Հետգնման պայմանագրեր	352,423	131,692
- Ստորադաս պարտք	287,996	288,006
- Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	85,853	70,031
Ընդամենը տոկոսային ծախս	2,458,805	1,657,330
Զուտ տոկոսային եկամուտ մինչև տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստներին մասհանումները	2,758,089	2,966,741

21. Զուտ շահույթ արտարժույթային գործարքներից

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Արտարժույթային գործարքներից զուտ օգուտ	724,705	338,715
Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ/(վնաս)	35,408	(11,521)
Ընդամենը զուտ եկամուտ արտարժույթային գործարքներից	760,113	327,194

22. Վարձավճարային և կոմիսիոն եկամուտներ և ծախսեր

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Վարձավճարային և կոմիսիոն եկամուտներ		
Դրամական փոխանցումների համակարգով փոխանցումներ	165,572	106,272
Պլաստիկ քարտերով գործառնություն	65,279	43,744
Կանխիկի դուրսբերում և հաշիվների սպասարկում	20,680	20,012
Այլ	40,166	36,185
Վարձավճարային և կոմիսիոն եկամուտներ	291,697	206,213
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր		
Կանխիկ գործառնություններ և դրամական փոխանցումների համակարգով փոխանցման վճարներ	264,662	87,105
Պլաստիկ քարտերի գծով միջնորդավճարներ	54,842	39,103
Թղթակցային և այլ բանկային հաշիվների գծով կոմիսիոն ծախսեր	43,937	27,371
Այլ	563	380
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր	364,004	153,959

23. Այլ եկամուտ

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	217,906	123,427
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների միջոցով ստացված եկամուտ	6,603	12,157
Եկամուտ գործառնական վարձակալությունից	2,220	5,057
Այլ եկամուտ	2,223	2,332
Ընդամենը այլ եկամուտ	228,952	142,973

24. Անձնակազմի գծով ծախսեր

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Աշխատավարձեր, պարգևավճարներ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին	1,019,747	889,451
Սոցիալական ապահովության գծով ծախսեր	-	69,276
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,019,747	958,727

2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ օրենսդրական փոփոխության արդյունքում գործատուներն ազատվել են սոցիալական ապահովության վճարներից, որոնք, աշխատակցի եկամտահարկի և սոցիալական վճարումների հետ մեկտեղ փոխարինվել են միասնական եկամտային հարկով:

25. Այլ գործառնական ծախսեր

(հազար դրամ)	2013թ.	2012թ.
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	91,836	86,996
Հաղորդակցություն	91,103	78,589
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	57,535	50,462
Անվտանգության ծախսեր	52,227	43,294
Գովազդային ծախսեր	42,671	43,546
Ներկայացուցչական և հասարակության հետ կապերի գծով ծախսեր	30,424	56,268
Գրասենյակային ծախսեր	30,078	29,960
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով	30,036	17,454
Կանխիկի հավաքագրման ծառայություններ	23,340	24,246
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր, տուրքեր	18,573	28,021
Գործուղման ծախսեր	17,804	14,800
Խորհրդատվական կամ այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	13,340	17,340
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գծով ծախսեր	5,663	4,279
Այլ ծախսեր	37,284	7,126
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	541,914	502,381

26. Շահութահարկ

Բանկը գնահատում և գրանցում է իր ընթացիկ վճարվելիք շահութահարկը և իր ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազան համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության, որը տարբերվում է ՖՀՄՄ-ից:

Բանկն ունի որոշակի մշտական հարկային տարբերություններ, որոնք առաջանում են շահութահարկի իմաստով չնվազեցվող որոշակի ծախսերից և շահութահարկի իմաստով չհարկվող որոշակի եկամուտներից:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և դրանց հարկման բազաների միջև: 2013 և 2012թթ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա ժամանակավոր տարբերությունները մեծամասնորեն վերաբերում են եկամուտի և ծախսի ճանաչման համար տարբեր մեթոդների/ժամկետների կիրառությանը, ինչպես նաև որոշակի ակտիվների հարկային և հաշվեկշռային բազաների ժամանակավոր տարբերություններին:

Ստորև բերված հաշվարկներում օգտագործվում է ներկայիս հարկի դրույքաչափը՝ 20%, որը ՀՀ-ում վճարում են կորպորատիվ ձեռնարկությունները հարկվող շահույթի համար (ինչպես սահմանված է) ՀՀ հարկային օրենսդրության համապատասխան:

Ժամանակավոր տարբերությունները 2013թ.-ի և 2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում՝

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվները/(պարտավորությունները)</i>		
<i>վերաբերում են</i>		
Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացման ենթակա գումարներ	(8,388)	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և կանխավճարներ	(923)	(9,521)
Այլ ակտիվներ	(4,526)	(443)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(120,107)	(17,284)
Այլ պարտավորություններ	14,372	13,909
Հիմնական միջոցներ	(234)	3,497
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	(119,806)	(9,842)
	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	1,783,808	1,914,672
Սահմանված դրույքաչափով հարկ (20%)	356,762	382,934
Մշտական տարբերություններից հարկի ազդեցությունը	15,746	24,749
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-	4,233
Շահութահարկի գծով ծախս	372,508	411,916
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	365,367	415,489
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-	4,233
Հետաձգված հարկային ծախս/(օգուտ)՝ ճանաչված ընթացիկ տարում	7,141	(7,806)
Շահութահարկի գծով ծախս	372,508	411,916
	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	(9,842)	(27,928)
Հետաձգված հարկի մնացորդների փոփոխություն՝ ճանաչված շահույթում կամ վնասում	(7,141)	7,806
Այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված հետաձգված հարկի մնացորդների փոփոխություն	(102,823)	10,280
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ դեկտեմբերի 31 -ի դրությամբ	(119,806)	(9,842)

27. Պայմանական պարտավորություններ

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկը կնքում է հետհաշվեկշռային ռիսկեր ունեցող ֆինանսական գործիքներ, որպեսզի բավարարի հաճախորդների կարիքները: Այս ռիսկերը, որոնք ներառում են վարկային ռիսկի տարբեր աստիճաններ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ընկերությունն հետհաշվեկշռային պարտավորություններ ստանձնելիս օգտագործում է նույն վարկային վերահսկողության և կառավարման քաղաքականությունը, ինչն օգտագործում է հաշվեկշռային գործառնությունների ժամանակ:

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պահուստ պայմանական պարտավորությունների գծով:

2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանական պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պայմանական և վարկային պարտավորություններ		
Վարկերի և չօգտագործված վարկային գծերով պարտավորություններ	841,390	774,946
Թողարկված երաշխիքներ և համանման պարտավորություններ	272,379	372,479
Ընդամենը պայմանական պարտավորություններ և վարկային պարտավորություններ	1,113,769	1,147,425

Պարտավորությունների աղյուսակում ներկայացված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ ներկայացված են կանխավճարի տեսքով: Ընդհանուր պայմանագրային պարտավորությունների վճարման ենթակա մասը ոչ միշտ է ներկայացնում ապագա դրամական պահանջները, քանի որ այս պարտավորությունները կարող են մարվել կամ դադարեցվել առանց ֆինանսավորվելու: Վարկերի և վարկային գծերի մեծամասնության գծով պարտավորություններն իրենցից չեն ներկայացնում Բանկի կողմից անվերապահորեն ստանձնած պարտավորություն:

Կապիտալի պարտավորություններ. 2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չուներ կապիտալի պարտավորություններ

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով. Բանկը գործառնական վարձակալությամբ վարձակալում է մի շարք գրասենյակային տարածքներ: Սովորաբար վարձակալության ժամկետը տևում է 3-5 տարի, հետագայում վերակնքելու հնարավորությամբ: Վարձակալության վճարները յուրաքանչյուր 2-3 տարին մեկ ավելանում են՝ շուկայական վարձավճարներն արտացոլելու համար: Որոշակի վարձակալություններ տրվում են հավելյալ վարձավճարով, որը հիմնված է տեղական գնային ինդեքսի փոփոխությունների վրա:

Երբ Ընկերությունը հանդիսանում է վարձակալ, չդադարեցվող գործառնական վարձակալությամբ վերցված գրասենյակների ապագա նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է՝

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 1 տարի	91,752	89,040
1-5 տարի	294,123	121,898
5 տարուց ավելի	10,560	5,945
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	396,435	216,883

Իրավական խնդիրներ. գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկը ենթարկվում է դատական վարույթների և բողոքների ռիսկերի: Ղեկավարությունը համոզված է, որ նման դատական վարույթները և բողոքներն անբարենպաստ ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ Բանկի ապագա գործունեության արդյունքների վրա, ուստի ֆինանսական հաշվետվություններում ոչ մի պահուստ չի ստեղծվել:

Հարկային օրենսդրություն. Հայաստանի Հանրապետության առևտրային համակարգը կարգավորող օրենսդրությունը, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, կարող է ունենալ մեկից ավելի մեկնաբանություններ: Ավելին, վտանգ կա, որ հարկային մարմինները կամայական դատողություններ կարող են անել ձեռնարկատիրական գործունեության վերաբերյալ: Եթե Բանկի գործունեության վերաբերյալ ղեկավարության որոշակի որոշումներ հարկային մարմինների կողմից վիճարկվեն, Բանկը կարող է ենթարկվել հավելյալ հարկերի, տույժերի և տուկոսների:

Սովորաբար հարկային ստուգումը վերաբերում է առույիտի տարվան նախորդող երեք օրացուցային տարիներին:

Գործառնական միջավայրը. զարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները, ներառյալ տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական և իրավական և օրենսդրական ռիսկերը: ՀՀ-ում ձեռնարկությունների գործունեությունը կանոնակարգող օրենքներն և կանոնակարգերը արագ փոփոխության են ենթարկվում, հարկային համակարգը կարգավորող դաշտը ենթարկվում է զանազան մեկնաբանությունների: Երկրի ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալի ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները:

Համաշխարհային ֆինանսական ցնցումները, որոնք 2009 և 2010թթ. բացասաբար էին ազդել ՀՀ ֆինանսական և կապիտալի շուկաների վրա, նահանջել են, և ՀՀ տնտեսությունը նորից սկսեց աճ ցուցաբերել հետճգնաժամային շրջանում: Այնուամենայնիվ, որոշակի նշանակալի անորոշություններ դեռևս առկա են: Անբարենպաստ փոփոխությունները, որոնք առաջանում են համաշխարհային ֆինանսական համակարգի ռիսկերից, այդ թվում՝ վարկային միջավայրի ցանկացած լճացումը կարող է դանդաղեցնել կամ խոչընդոտել Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը, բացասական ազդեցություն ունենա Բանկի համար կապիտալի հասանելիության և գնի վրա, իսկ ընդհանուր առմամբ, Բանկի գործառնականությունների, գործունեության արդյունքների, ֆինանսական պայմանների և հեռանկարների վրա:

28. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են Բանկի գործարքների մանրամասները այլ կապակցված կողմերի հետ

(հազար դրամ)	Ծան.	2013թ.		2012թ.	
		դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվություն- ների	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվություն- ների
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11				
- Մասնակիցներ		221,438	29,746,298	951,234	28,654,441
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		100,966	29,746,298	104,437	28,654,441
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ					
- Մասնակիցներ		798,483	25,176,977	753,481	19,511,538
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		511,658	25,176,977	378,346	19,511,538

2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարիներին շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներառվել են հետևյալ գումարները, որոնք ճանաչվել են կապակցված կողմերի հետ գործարքներում:

(հազար դրամ)	Ծան.	2013թ.		2012թ.	
		դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվու- թյունների	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվու- թյունների
Տոկոսային եկամուտ					
- Մասնակիցներ		43,054	5,216,894	175,558	4,624,071
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		10,235	5,216,894	7,671	4,624,071
Տոկոսային ծախս					
- Մասնակիցներ		(63,004)	(2,458,805)	(59,602)	(1,657,330)
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		(36,401)	(2,458,805)	(19,514)	(1,657,330)
Միջնորդավճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ					
- Մասնակիցներ		754	291,697	1,682	206,213
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		1,007	291,697	537	206,213
Այլ եկամուտներ					
- Մասնակիցներ		1,140	228,952	937	142,973
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		329	228,952	135	142,973
Այլ գործառնական ծախսեր					
- Մասնակիցներ		(180)	(541,914)	(121)	(502,381)
- հիմնական դեկավար անձնակազմ		(390)	(541,914)	(77)	(502,381)

(հազար դրամ)	Ծան.	2013թ.		2012թ.	
		դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվու- թյունների	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կապակցված կողմի հաշվեկշիռ	Ընդհանուր կատեգորիան ըստ ֆինանսական հաշվետվու- թյունների
Ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը	24				
Կարճաժամկետ վճարումներ աշխատակիցներին		410,108	1,019,747	366,284	958,727
Մոցիալական ապահովության ծախսեր		-	1,019,747	21,295	958,727
		410,108		387,579	

29. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

ՖՀՄՄ-ն սահմանում է իրական արժեքը որպես գումար, որով ակտիվը կարող է վաճառվել կամ պարտավորությունը փոխանցվել շուկայի մասնակիցների միջև սովորական պայմաններով ընթացող գործաքում չափման ամսաթվի դրությամբ:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը՝ չափված իրական արժեքով շարունակական հիմունքով. Բանկի ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից մի քանիսը չափվում են իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջին: Հետևյալ աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն այդ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքների որոշման վերաբերյալ (մասնավորապես գնահատման տեխնիկաները և մուտքային տվյալները)

Ֆինանսական ակտիվներ/ֆինանսական պարտավորություններ	Իրական արժեքը		Իրական արժեքի հիերարխիա	Գնահատման տեխնիկա(ներ) և հիմնական մուտքային տվյալ(ներ)	Էական ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալ(ներ)	Ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալների հարաբերակցությունը իրական արժեքին
	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	965	Մակարդակ 2	Ջեդչված դրամական հոսքեր Ապագա դրամական հոսքերը գնահատված են հիմք ընդունելով գնահատված ապագա փոխարժեքները և պայմանագրերի ապագա ամսաթվերը՝ զեդչված տարբեր կոնտրագենտների վարկային ռիսկերը արտացոլող դրույքաչափով Ջեդչված դրամական հոսքեր	կ/չ	կ/չ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,102,078	4,109,631	Մակարդակ 2	Նախասահմանված դրամական հոսքերը զեդչված են այն դրույքաչափով, որն արտացոլում է մինչև մարման ժամկետն ընկած շուկայի եկամտաբերությունը Ջեդչված դրամական հոսքեր Ապագա դրամական հոսքերը գնահատված են հիմք ընդունելով գնահատված ապագա փոխարժեքները և պայմանագրերի ապագա ամսաթվերը՝ զեդչված տարբեր կոնտրագենտների վարկային ռիսկերը արտացոլող դրույքաչափով	կ/չ	կ/չ
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,935	595	Մակարդակ 2	Ջեդչված դրամական հոսքեր Ապագա դրամական հոսքերը գնահատված են հիմք ընդունելով գնահատված ապագա փոխարժեքները և պայմանագրերի ապագա ամսաթվերը՝ զեդչված տարբեր կոնտրագենտների վարկային ռիսկերը արտացոլող դրույքաչափով	կ/չ	կ/չ

Այստեղ ներկայացված գնահատումները պարտադիր կերպով չեն արտացոլում այն գումարները, որոնք Բանկը կարող է ստանալ որոշակի գործիքի շուկայական փոխանակման արդյունքում:

Այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է տրամաբանորեն մեկնաբանել շուկայական տվյալները, գնահատված իրական արժեքը որոշելու համար: Հայաստանի Հարապետության շուկան կարելի է բնութագրել որպես զարգացող, և տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաներում գործունեության ծավալները: Շուկայի գնանշումները կարող են հնացած լինել կամ արտացոլել վաճառքի գործարքների կրճատում և արդյունքում չեն արտացոլի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները: Ղեկավարությունն օգտագործել է շուկայի ամբողջ հասանելի տեղեկատվությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատելիս:

Իրական արժեք և հաշվեկշռային արժեք. հաշվի առնելով մի շարք ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթը, ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքին: Որոշակի այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով ղեկավարությունն օգտագործում է զեղչված դրամական հոսքերը՝ իրական արժեքը գնահատելու համար: Այս գնահատված դրամական հոսքերի զեղչման համար օգտագործված տոկոսադրույքները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի վրա, գումարած արժույթը, գործիքի ժամկետայնության, կոնտրագենտի վարկային ռիսկի վրա:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը՝ չափված իրական արժեքով շարունակական հիմունքով (սակայն պահանջվում են իրական արժեքի բացահայտումներ):

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքին: Մի շարք կարճաժամկետ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվել է դրանց իրական արժեքին հավասար՝ չափով, որոշակի այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով ղեկավարությունն օգտագործում է զեղչված դրամական հոսքերը՝ իրական արժեքը գնահատելու համար: Այս գնահատված դրամական հոսքերի զեղչման համար օգտագործված տոկոսադրույքները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի վրա, գումարած արժույթը, գործիքի ժամկետայնության, կոնտրագենտի վարկային ռիսկի վրա:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվները ներառում են 42,825 հազար ՀՀ դրամ (2012թ. 42,825 հազար ՀՀ դրամ) արժեքով ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում՝ հաշվառվող ինքնարժեքով, որոնք իրենցից ներկայացնում են չգնանշվող կապիտալ արժեթղթեր՝ դրամական փոխանցումների ոլորտում: Այդ ներդրումների համար շուկա առկա չէ և վերջին շրջանում տեղի չեն ունեցել դրանց ընթացիկ իրական արժեքի վերաբերյալ վկայություններ տրամադրող գործարքներ: Այդ ներդրումների համար առկա չէ շուկայական արժեք և Բանկը մտադրություն ունի դրանք պահել երկարաժամկետ կտրվածքով: Ի լրումն, զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի արդյունքում առաջանում են մի շարք իրական արժեքներ, որոնք կապված են տվյալ ոլորտում ապագա դրամական հոսքերի գծով անորոշությունների հետ:

Այլ համապարփակ եկամուտում ներառված բոլոր օգուտները և վնասները վերաբերում են հաշվետու ամսաթվի վերջում պահվող ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերին, և ներկայացվում են որպես «վաճառքի համար մատչելի պահուստ»:

30. Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Բանկը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Բանկի գործունեության անընդհատության սկզբունքը միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների հավասարակշռության օպտիմալացման ճանապարհով:

Բանկի կապիտալի կառուցվածքը բաղկացած է պարտքից, որը ներառում է ստորադաս փոխառությունը (տես ծանոթագրություն 18) և կանոնադրական կապիտալը տնօրինողներին բաշխման ենթակա սեփական կապիտալը, որը իրենից ներկայացնում է թողարկված կապիտալը, պահուստները և չբաշխված շահույթը, ինչպես բացահայտված է սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին հաշվետվությունում:

Տնօրինությունը վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը կիսամյակային կտրվածքով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը սահմանվում և վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված սահմանաչափերը: Որպես նման վերանայման մի մաս, Խորհուրդը դիտարկում է կապիտալի ինքնարժեքը և կապիտալի յուրաքանչյուր դասին առնչվող ռիսկերը: Խորհրդի առաջարկությունների հիման վրա Ընկերությունն իր ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը կառուցում է շահութաբաժինների վճարման, նոր բաժնետոմսերի թողարկման, ինչպես նաև նոր պարտքի կամ գործող պարտքի մարման միջոցով: Ի լրումն, Բանկը կառավարում է իր կապիտալը՝ պայմանագրային պահանջների իրականացման համար:

ՀՀ կենտրոնական բանկը Բանկի համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, Բանկը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովի 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն կանոնադրական կապիտալ (2012թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ) իսկ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը՝ 12% (2012թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 12%):

Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Բանկի կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցությունը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սկզբունքների:

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2013թ. աուդիտ չարված	31 դեկտեմբերի 2012թ. աուդիտ չարված
Հիմնական կապիտալ	19,111,822	20,095,605
Լրացուցիչ կապիտալ	2,061,390	2,184,803
Ընդհանուր կապիտալ	21,173,212	22,280,408
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	56,391,562	49,152,785
Ընդհանուր կապիտալը՝ ռիսկով կշռված ակտիվներքում տոկոսային արտահայտությամբ (ընդհանուր կապիտալի հարաբերակցություն)	38%	45%
Համապատասխանություն նվազագույն կանոնադրական կապիտալի պահանջներին	Տարվա ընթացքում խախտումներ չեն արձանագրվել	Տարվա ընթացքում խախտումներ չեն արձանագրվել

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն յուրաքանչյուր ակտիվի և կոնտրագենտի հետ առնչվող վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման, և հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի ապահովվածությունը և երաշխիքները: Համանման մոտեցում է ձևավորված նաև չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների գծով՝ որոշակի ճշգրտումներ կատարելով հնարավոր կորուստների պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների համաձայն: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը: 2013 և 2012թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Բանկն իր ընդհանուր կապիտալում կապիտալի համարժեքության նպատակներով ներառել է ստացված ստորադաս փոխառությունը՝ հիմնական կապիտալի 50% -ի սահմանաչափով: Բանկի սնանկացման կամ լուծարման դեպքում, այս պարտքի մարումը ստորադասվում է Բանկի՝ այլ կրեդիտորների հանդեպ ունեցած բոլոր այլ պարտավորություններին:

31. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն Բանկի բիզնեսի հիմնարար տարրերից է և Բանկի գործունեության էական բաղկացուցիչը: Բանկի գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են՝

- վարկային ռիսկերը,
- իրացվելիության ռիսկը,
- շուկայական ռիսկը:

Ընկերությունն ընդունում է, որ անհրաժեշտ է ունենալ ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և նպատակային գործընթացներ: Նշվածն իրականացնելու համար Բանկը ստեղծել է ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ, որի հիմնական նպատակն է պաշտպանել Բանկը ռիսկերից և թույլ տալ նրան հասնելու իր գործունեության նպատակներին:

Բանկի ռիսկերի կառավարման նպատակների սահմանման և քաղաքականությունների մշակման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը: Տնօրենների խորհրդի ընդհանուր նպատակն է սահմանել քաղաքականություններ, որոնք հնարավորինս կնվազեցնեն ռիսկերն առանց անհարկիորեն վատթարացնելու Բանկի մրցունակությունն և ճկունությունը: Պահպանելով վերջնական պատասխանատվությունը՝ այն միաժամանակ փոխանցել է իրավասություններն Բանկի ֆինանսական բաժնին՝ նախագծելու և գործարկելու գործընթացներ, որոնք կապահովեն նպատակների և քաղաքականությունների արդյունավետ իրականացումը:

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը սահմանված են՝ Բանկի ռիսկերի հայտնաբերման և վերլուծության նպատակով, որը թույլ կտա սահմանել ռիսկերի և վերահսկողությունների համապատասխան սահմանաչափեր, վերահսկել ռիսկերը և ապահովել սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը վերանայվում են կանոնավոր կերպով՝ շուկայի պայմանների, առաջարկվող ապրանքների և ծառայությունների փոփոխությունների արտացոլման նպատակով: Վերապատրաստման և կառավարման ստանդարտների միջոցով Բանկը նպատակ ունի կառուցել համակարգված և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որտեղ աշխատակիցները կպատկերացնեն իրենց դերը և պարտականությունները:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ գործարքների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում է վարկային կոմիտեների և Վարչության միջոցով: Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ընթացակարգերի մշակման, վերահսկողության և օրենսդրական/կանոնակարգային դաշտում առկա ռիսկերի վերահսկողության համար և գնահատում է դրանց ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա: Այս մոտեցումը թույլ է տալիս Բանկին նվազեցնել ներդրումային միջավայրի փոփոխությունների դեպքում Բանկին սպառնացող հնարավոր կորուստները:

Վարկային ռիսկ

Բանկը ենթակա է վարկային ռիսկի, այն է՝ ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը չի կատարի իր պարտավորությունը՝ ֆինանսական կորուստներ պատճառելով մյուս կողմին:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի բանկերի ռիսկերի կառավարման մեջ: Զգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Բանկը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Բանկային ոլորտն ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարչության և Բանկի Տնօրենների խորհրդի կողմից: Նախքան որևէ հայտի հաստատումը Վարչության կողմից, բոլոր առաջարկությունները վարկային գործընթացի վերաբերյալ (վարկառուի սահմանաչափի հաստատում կամ վարկային պայմանագրերի մեջ ուղղումների կատարում և այլն) վերանայվում և հաստատվում են վարկային բաժնի կողմից: Առօրյա ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է վարկային բաժնի ղեկավարի և ներքին վերահսկողության բաժինների կողմից:

Բանկի վարկային քաղաքականությունը սահմանված է Վարկային ձեռնարկում, որտեղ հստակ սահմանված են բոլոր առնչվող ընթացակարգերը և պահանջները համապատասխան վերահսկողական մեխանիզմների հետ մեկտեղ, ներառյալ վարկի տրամադրումը, չվճարված վարկերի մոնիտորինգը և այլն:

Վարկային բաժինը վերլուծող մարմինն է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և վարկային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարչությունը Բանկի կառավարման գերագույն մարմինն է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում վարկային հայտը ֆինանսավորելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Վարչության ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը վարկային մասնագետի պատասխանատվությունն է, ով լրացնում է նախնական հայտը դիմողի բիզնեսի և վարկային ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրությունից հետո: Ի վերջո վարկային բաժինը անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պարտավոր է կիրառել Բանկի վարկային քաղաքականությունները և ընթացակարգերը՝ Բանկի Վարչությունից ստացված վարկային հաստատման սահմանաչափի շրջանակներում: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղի մենեջեր վարկային բոլոր տեսակի խնդիրների վերաբերյալ գեկուցում է տնօրինությանը: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պատասխանատու է իր վարկային պորտֆելի որակի և կատարողականի համար, ինչպես նաև իր պորտֆելի ներսում առկա ռիսկերի վերահսկողության և մոնիտորինգի համար: Ներքին աուդիտը իրականացնում է մասնաճյուղերի և Բանկի վարկային գործընթացների կանոնավոր աուդիտներ:

Բանկը բաշխում է վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանափակելով մեկ վարկառուի գծով կամ վարկառուների խմբի գծով, ինչպես նաև ըստ տնտեսության և աշխարհագրական սեգմենտների ռիսկի չափերը: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերն ըստ վարկառուի և ըստ վարկատեսակի հաստատում է Տնօրենների խորհուրդը: Վարկառուի գծով ռիսկը հետագայում սահմանափակվում է ենթասահմանաչափերով, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերին և սահմանվում են վարկային կոմիտեի կողմից: Փաստացի ռիսկերի համապատասխանությունը սահմանաչափերին հսկվում է օրական կտրվածքով՝ ապահովելու համար, որ Բանկի կողմից սահմանված վարկային սահմանաչափերը և վարկունակության ուղեցույցները չեն խախտվում:

Ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի մեծ մասի դեպքերում, Ընկերությունն ընդունում է գրավ կամ անձնական երաշխավորություն: Այսպիսի ռիսկերը մոնիտորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Վերանայված պայմաններով վարկեր. վերանայված պայմաններով վարկերն իրենցից ներկայացնում են վարկեր, որոնք վերակառուցվել են՝ վարկառուի ֆինանսական դրության վատթարացման արդյունքում, և Բանկը կատարել է զիջումներ, որոնք այլապես չէր դիտարկվի: Վարկի վերակառուցման դեպքում այն մնում է այդ կատեգորիայում անկախ նրանից, որ վերակառուցումից հետո դրա կատարողականը եղել է բավարար:

Արժեզրկման պահուստ. Բանկը սահմանում է պահուստ արժեզրկումից կորուստների գծով, որն իրենից ներկայացնում է վարկային պորտֆելում կրած վնասների գնահատումը: Այս պահուստի հիմնական բաղկացուցիչը իրենից ներկայացնում է վարկերի գծով կորուստների խմբակային պահուստ, որը սահմանված է Բանկի համասեռ ակտիվների գծով՝ կապված այն վնասների հետ, որոնք հաշվեզրվել են, սակայն չեն վերագրվել վարկերին:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը. Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է և՛ անհատական ռիսկերից, և՛ ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով: Հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին նախքան որևէ հաշվանցում կամ գրավի ազդեցություն հաշվի առնելը:

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,454,632	8,836,090
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	965
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	2,247,788	1,419,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,031,211	2,201,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր	29,746,298	28,654,441
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,144,903	4,152,456
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	1,976,517
Այլ ակտիվներ	75,008	122,626
	50,699,840	47,364,604

Բանկը հաճախորդներից ստացված վարկերի դիմաց որպես գրավ է պահում գույքի, ակտիվների գծով այլ գրանցված արժեթղթերի և երաշխիքների տեսքով ապահովվածություն: Արժեքի գնահատումները հիմնված են փոխառության ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի առարկայի արժեքի վրա, և որպես կանոն չեն վերանայվում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վարկն առանձին համարվում է արժեզրկված:

Գրավի առարկան որպես կանոն չի պահվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի գծով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործառնությունների մաս:

Հետհաշվեկշռային ռիսկ

Բանկը սկզբունքայնորեն կիրառում է միևնույն ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչը կիրառում է հաշվեկշռային ռիսկերի համար:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական համակենտրոնացումը 2013թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

(հազար դրամ)	Հայաստանի Հանրապետություն	Այլ ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,394,988	-	-	16,394,988
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	807,083	500,799	939,906	2,247,788
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,031,211	-	-	2,031,211
Հաճախորդներին տրված վարկեր	29,534,969	211,329	-	29,746,298
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,144,903	-	-	6,144,903
Այլ ակտիվներ	40,242	33,221	1,545	75,008
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	54,953,396	745,349	941,451	56,640,196

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական համակենտրոնացումը 2012թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

(հազար դրամ)	Հայաստանի Հանրապետություն	Այլ ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,217,599	-	-	13,217,599
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	65,390	213,898	1,140,395	1,419,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,201,826	-	-	2,201,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր	28,415,713	238,728	-	28,654,441
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,152,456	-	-	4,152,456
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,976,517	-	-	1,976,517
Այլ ակտիվներ	103,176	9,399	10,051	122,626
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	50,132,677	462,025	1,150,446	51,745,148

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը: Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է բավարար միջոցների առկայությանը բավարարելու ավանդների հետվերադարձման և այլ ֆինանսական պարտավորվածությունների գծով պահանջները, երբ փաստացի այդ ֆինանսական գործիքների ժամկետը լրանում է:

Բանկի մոտեցումը իրացվելիության կառավարման խնդրին կայանում է նրանում, որպեսզի հնարավորինս ապահովվի բավարար իրացվելիություն պատրավորությունների մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում, առանց Բանկի վարկանիշին անընդունելի վնաս հացնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

Վարչությունը վերահսկում է այս տեսակի ռիսկերը ժամկետայնության վերլուծության միջոցով՝ որոշելով Բանկի ռազմավարությունը հաջորդ ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար: Ընթացիկ իրացվելիությունը կառավարվում է գանձապետի կողմից, ով վարում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների պորտֆելը, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ ավանդներից, ընթացիկ իրացվելիության աջակցման և դրամական հոսքերի օպտիմալացման նպատակով:

Իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում: Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Բանկի ղեկավար անձնակազմին տրամադրված ներքին տեղեկատվության վրա:

(հազար դրամ)	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Զսահմանված ժամկետայնությամբ	Ընդամենը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՈՉ ԱՇՄԱՑԱԿԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		1,371,185	-	-	-	-	-	1,371,185
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	9.14%-9.5%	80,163	820,569	250,000	750,000	-	347,056	2,247,788
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	9.15%	2,031,211	-	-	-	-	-	2,031,211
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.28%	161,109	468,855	2,518,023	18,856,425	7,741,886	-	29,746,298
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	15.50%	6,102,078	-	-	-	-	-	6,102,078
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		9,745,746	1,289,424	2,768,023	19,606,425	7,741,886	347,056	41,498,560
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		15,023,803	-	-	-	-	-	15,023,803
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	42,825	42,825
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		75,008	-	-	-	-	-	75,008
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		15,098,811	-	-	-	-	42,825	15,141,636
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		24,844,557	1,289,424	2,768,023	19,606,425	7,741,886	389,881	56,640,196
ՈՉ ԱՇՄԱՑԱԿԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱԾԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	8.82%-11.8%	71,465	841,748	143,137	172,202	-	-	1,228,552
Հետգնման պայմանագրեր	7.87%	5,059,915	-	-	-	-	-	5,059,915
Հաճախորդներին ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8.82%-11.8%	9,003,893	1,425,941	10,186,605	4,560,538	-	-	25,176,977
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.36%	204,849	-	381,732	3,683,086	-	-	4,269,667
Այլ փոխառու միջոցներ	9.25%	15,474	37,855	274,899	659,051	-	-	987,279
Ստորադաս փոխառություն	7.90%	12,627	-	-	3,600,000	-	-	3,612,627
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		14,368,223	2,305,544	10,986,373	12,674,877	-	-	40,335,017
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		22,021	-	-	-	-	-	22,021
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		22,021	-	-	-	-	-	22,021
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		14,390,244	2,305,544	10,986,373	12,674,877	-	-	40,357,038
Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն		(4,622,477)	(1,016,120)	(8,218,350)	6,931,548	7,741,886		
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն		(4,622,477)	(5,638,597)	(13,856,947)	(6,925,399)	816,487		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ								
Արտարժույթի սփռված գործարքներ, համախառն մարված		(3,935)	-	-	-	-		
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		(3,935)	-	-	-	-		
Ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն		10,450,378	(1,016,120)	(8,218,350)	6,931,548	7,741,886		
Ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային տարբերություն աճողական կարգով		10,450,378	9,434,258	1,215,908	8,147,456	15,889,342		

(հազար դրամ)	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Զսահմանված ժամկետայնությամբ	Ընդամենը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՈՉ ԱԾԱՆՑՑԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		1,326,179	-	-	-	-	-	1,326,179
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	9%-10.4%	-	52,904	200,000	800,000	-	366,779	1,419,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10%	2,201,826	-	-	-	-	-	2,201,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12.83%	926,712	1,132,849	5,312,898	12,938,276	8,343,706	-	28,654,441
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.90%	4,109,631	-	-	-	-	-	4,109,631
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	14.15%	-	118,263	110,748	776,971	970,535	-	1,976,517
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		8,564,348	1,304,016	5,623,646	14,515,247	9,314,241	366,779	39,688,277
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		11,891,420	-	-	-	-	-	11,891,420
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		-	-	-	-	-	42,825	42,825
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		122,626	-	-	-	-	-	122,626
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		12,014,046	-	-	-	-	42,825	12,056,871
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		20,578,394	1,304,016	5,623,646	14,515,247	9,314,241	409,604	51,745,148
ՈՉ ԱԾԱՆՑՑԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
ԵՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	8.30%	17,147	53,962	169,339	-	-	-	240,448
Հետգնման պայմանագրեր	8.03%	5,218,742	-	-	-	-	-	5,218,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8.92%-11.86%	8,579,297	1,542,464	5,045,398	4,344,379	-	-	19,511,538
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.7%	-	-	833,920	4,247,983	-	-	5,081,903
Այլ փոխառու միջոցներ	9.10%	19,387	43,001	397,858	574,038	-	-	1,034,284
Ստորադրած փոխառություն	7.90%	11,809	-	-	3,600,000	-	-	3,611,809
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		13,846,382	1,639,427	6,446,515	12,766,400	-	-	34,698,724
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>								
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		15,177	-	-	-	-	-	15,177
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		15,177	-	-	-	-	-	15,177
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		13,861,559	1,639,427	6,446,515	12,766,400	-	-	34,713,901
Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն		(5,282,034)	(335,411)	(822,869)	1,748,847	9,314,241		
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն		(5,282,034)	(5,617,445)	(6,440,314)	(4,691,467)	4,622,774		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ								
Արտարժույթի սփռ զործարքներ, համախառն մարված		370	-	-	-	-		
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		370	-	-	-	-		
Ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն		6,717,205	(335,411)	(822,869)	1,748,847	9,314,241		
Ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային տարբերություն աճողական կարգով		6,717,205	6,381,794	5,558,925	7,307,772	16,622,013		

Վերը նշված աղյուսակում ժամկետայնությունը համապատասխանում է պայմանագրային պայմաններին: Այնուամենայնիվ, ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն վաղաժամկետ դադարեցնել ավանդային պայմանագրերը՝ համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության. ֆիզիկական անձինք կարող են իրենց ժամկետային ավանդները ետ ստանալ ցանկացած պահի, հիմնականում զրկվելով հաշվեգրված տոկոսներից: Այս ավանդները դասակարգվում են վերը նշված աղյուսակում ըստ իրենց ժամկետայնության սահմանված տևողության:

Ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային տարբերություն՝ աճողական կարգով. վերը նշված աղյուսակում մարման ժամկետները համապատասխանում են պայմանագրի պայմաններին: Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով փոփոխական տոկոսադրույքի գործիքների գծով վերը նշված գումարները կարող են փոփոխվել, եթե փոփոխական տոկոսադրույքի փոփոխությունները տարբերվում են հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ որոշված տոկոսադրույքի գնահատականներից: Արժեզրկված վարկերը ներառված են իրենց հաշվեկշռային արժեքով՝ առանց արժեզրկման պահուստի և հիմք ընդունելով դրանց գծով դրամական հոսքերի ակնկալվող ժամկետները: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ներկայացված են «մինչև 1 ամիս» սյունակում, քանի որ Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանք շատ բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ են, որոնք կարող են վաճառվել ֆինանսական պարտավորությունների գծով դրամական արտահոսքերի գծով պահանջները ապահովելու համար:

Ստորև ներկայացված աղյուսակը մանրամասնորեն ներկայացնում է Բանկի մնացած պայմանագրային պարտավորությունների մարման ժամկետները իր ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով և համաձայնեցված մարման ժամկետները: Աղյուսակները կազմվել են հիմք ընդունելով ֆինանսական պարտավորության չգեղչված դրամական հոսքերը՝ հիմք ընդունելով ամենավաղ ժամկետը, երբ Բանկը կարող է ունենալ վճարման պահանջ: Աղյուսակը ներառում է ինչպես տոկոսադրույքների, այնպես էլ մայր գումարի գծով դրամական հոսքերը: Լողացող տոկոսադրույքով տոկոսային միջոցների հոսքի պայմաններում, չգեղչված գումարը գոյանում է հաշվետու ժամանակահատվածի վերջում առկա տոկոսադրույքի կորից:

(հազար դրամ)	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը համախառն գումարի	Հաշվեկշռային արժեք 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	138,600	459,670	757,987	-	1,356,257	1,228,552
Հետգնման պայմանագրեր	5,067,548	-	-	-	5,067,548	5,059,915
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,019,517	1,493,072	11,089,194	6,106,919	27,708,702	25,176,977
Թողարկված պարտքային արժեթղեր	-	-	409,696	4,670,945	5,080,641	4,269,667
Այլ փոխառու միջոցներ	15,629	38,991	299,640	804,042	1,158,302	987,279
Ստորադաս փոխառություն	-	-	288,000	4,176,000	4,464,000	3,612,627
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ	14,241,294	1,991,733	12,844,517	15,757,906	44,835,450	40,335,017
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	22,021	-	-	-	22,021	22,021
Վարկերի և չօգտագործված վարկային գծերով պարտավորություններ	1,113,769	-	-	-	1,113,769	-
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ և պարտավորվածություններ	1,135,790	-	-	-	1,135,790	22,021
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ և պարտավորվածություններ	15,377,084	1,991,733	12,844,517	15,757,906	45,971,240	40,357,038

(հազար դրամ)	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը համախառն գումարի	Հաշվեկշռային արժեք 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19,580	55,014	172,096	-	246,690	240,448
Հետգնման պայմանագրեր	5,248,495	-	-	-	5,248,495	5,218,742
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	8,802,802	1,601,323	6,802,347	5,320,637	22,527,109	19,511,538
Թողարկված պարտքային արժեթղեր	-	-	1,289,965	5,470,831	6,760,796	5,081,903
Այլ փոխառու միջոցներ	19,581	43,861	437,644	711,807	1,212,893	1,034,284
Ստորադաս փոխառություն	-	-	288,000	4,464,000	4,752,000	3,611,809
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ	14,090,458	1,700,198	8,990,052	15,967,275	40,747,983	34,698,724
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	15,177	-	-	-	15,177	15,177
Վարկերի և չօգտագործված վարկային գծերով պարտավորություններ	1,147,425	-	-	-	1,147,425	-
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ և պարտավորվածություններ	1,162,602	-	-	-	1,162,602	15,177
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ և պարտավորվածություններ	15,253,060	1,700,198	8,990,052	15,967,275	41,910,585	34,713,901

Շուկայական ռիսկ. շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկի շահույթը կամ կապիտալը կամ նրա իր գործունեության նպատակներին հասնելու կարողությունը կվատթարանան շուկայական տոկոսադրույքներում և գներում փոփոխությունների կամ դրանց անկայունության պատճառով: Շուկայական ռիսկն ընդգրկում է տոկոսադրույքի և արժույթային ռիսկերը: Փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել Բանկի ռիսկերի գնահատման մոտեցումներում կամ ռիսկի աստիճանում, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման և չափման մեթոդներում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Բանկի դրամական հոսքերի տոկոսային վերլուծությունը իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական ակտիվի ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում, և տոկոսադրույքի ռիսկ իրական արժեքն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքներում տեղի ունեցող փոփոխությունների արդյունքում՝ թե արժեքի և թե դրամական միջոցների հոսքի ռիսկի գծով:

Տոկոսադրույքի զգայունություն. Բանկը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույքի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Բանկի ղեկավարությունը իրականացնում է Բանկի ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիտորինգ, գնահատում է Բանկի իրական արժեքով տոկոսադրույքի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունն Բանկի շահութաբերության վրա:

Զգայունության վերլուծություններն իրականացվել են՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ոչ ածանցյալ գործիքների գծով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Լողացող տոկոսադրույքով պարտավորությունների համար, վերլուծությունները պատրաստվել են՝ ենթադրելով, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չմարված պարտավորության գումարն այդպիսին է եղել ամբողջ տարվա ընթացքում: Հիմնական ղեկավար անձնակազմին տոկոսադրույքի ռիսկի փոփոխությունը ներկայացնելիս օգտագործվում է 100 բազիսային կետով աճ կամ նվազում, և ներկայացնում է ղեկավարության գնահատականը՝ տոկոսադրույքի գծով հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Եթե տոկոսադրույքները լինեին 100 բազիսային կետով ավելի բարձր կամ ցածր, և բոլոր մնացած փոփոխականները լինեին հաստատուն, ապա Բանկի եկամուտը 2013 և 2012թթ. ավարտված տարիների համար կաճեր/կնվազեր համապատասխանաբար՝ 8,901 հազար և 37,587 հազար դրամի չափով:

Արտարժույթի ռիսկ. արտարժույթի ռիսկը սահմանվում է որպես ֆինանսական գործիքի արժեքի տատանումն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով: Բանկի ֆինանսական վիճակն և դրամական հոսքերը ենթակա են գերիշխող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցության ռիսկին:

Վարչությունը վերահսկում է արտարժույթի ռիսկը՝ կառավարելով արժույթային բաց դիրքն ԱՄՆ դոլարի արժեքնվազման և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների գնահատումների հիման վրա, ինչը Բանկին հնարավորություն է տալիս նվազագույնի հասցնել վնասներն ազգային արժույթի նկատմամբ փոխարժեքի զգալի տատանումներից: Գանձապետն իրականացնում է Բանկի արժույթային բաց դիրքի ամենօրյա մոնիտորինգ: Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Բանկի վրա առ 31 դեկտեմբերի 2013թ. ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

(հազար դրամ)	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,856,690	9,944,312	1,593,986	16,394,988
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	1,296,933	880,965	69,890	2,247,788
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,031,211	-	-	2,031,211
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,493,789	15,224,391	28,118	29,746,298
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,144,903	-	-	6,144,903
Այլ ակտիվներ	15,005	36,127	23,876	75,008
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	28,838,531	26,085,795	1,715,870	56,640,196
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	238,319	990,233	-	1,228,552
Հետգնման պայմանագրեր	5,059,915	-	-	5,059,915
Հաճախորդների ընթացիկ ակտիվներ և ավանդներ	2,880,571	21,589,349	707,057	25,176,977
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,269,667	-	4,269,667
Այլ փոխառու միջոցներ	987,279	-	-	987,279
Այլ պարտավորություններ	18,561	830	2,630	22,021
Ստորադաս փոխառություն	3,612,627	-	-	3,612,627
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	12,797,272	26,850,079	709,687	40,357,038
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄԻՆ ԲԱՑ ԴԻՐՔԸ	16,041,259	(764,284)	1,006,183	16,283,158
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	1,001,931	(1,005,866)	(3,935)
ԲԱՑ ԴԻՐՔ	16,041,259	237,647	317	16,279,223

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Բանկի վրա առ 31 դեկտեմբերի 2012թ. ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

(հազար դրամ)	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,943,523	7,669,730	1,604,346	13,217,599
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտավորություններ	1,316,894	62,351	40,438	1,419,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,201,826	-	-	2,201,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15,646,811	12,964,480	43,150	28,654,441
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,152,456	-	-	4,152,456
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,976,517	-	-	1,976,517
Այլ ակտիվներ	72,462	46,995	3,169	122,626

(հազար դրամ)	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	29,310,489	20,743,556	1,691,103	51,745,148
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	240,448	-	-	240,448
Հետգնման պայմանագրեր	5,218,742	-	-	5,218,742
Հաճախորդների ընթացիկ ակտիվներ և ավանդներ	2,629,721	16,477,820	403,997	19,511,538
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,081,903	-	5,081,903
Այլ փոխառու միջոցներ	1,034,284	-	-	1,034,284
Այլ պարտավորություններ	10,726	4,451	-	15,177
Ստորադաս փոխառություն	3,611,809	-	-	3,611,809
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	12,745,730	21,564,174	403,997	34,713,901
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՄԻՆ ԲԱՑ ԴԻՐՔԸ	16,564,759	(820,618)	1,287,106	17,031,247
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	1,279,349	(1,278,979)	370
ԲԱՑ ԴԻՐՔ	16,564,759	458,731	8,127	17,031,617

Արտարժույթի ռիսկի զգայունություն

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի զգայունությունը ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% աճի կամ նվազման հանդեպ: Տվյալ 10%-ն իրենից ներկայացնում է այն զգայունակության տոկոսը, որն օգտագործվում է արտարժույթային ռիսկը հիմնական ղեկավար անձնակազմին ներկայացնելիս և իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունն ըստ ղեկավարության գնահատականի: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն վճարման ենթակա արտարժույթով գնանշված դրամական միավորները և ճշգրտում է դրանց փոխարկումը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքների 10% փոփոխության տեսանկյունից: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է արտաքին վարկերը, որոնց դեպքում վարկի գնանշումը կատարված է վարկատուի կամ վարկառուի գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով: Ստորև նշված դրական թիվը նշանակում է շահույթի կամ կապիտալի տարրի աճ այն դեպքերում, երբ ՀՀ դրամն արժեվորվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 10%-ի չափով:

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2012թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը	(23,765)	(45,873)
Կապիտալի վրա ազդեցությունը	(23,765)	(45,873)

ՀՀ դրամի հանդեպ ԱՄՆ դոլարի արժևորումը 2013թ. և 2012թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կունենար հավասար սակայն հակադարձ ազդեցություն վերը նշված արժույթների վրա՝ նշված գումարների չափով, պայմանով, որ բոլոր այլ փոփոխականները կմնան կայուն:

Զգայունության վերլուծության սահմանափակումները. վերևում բերված աղյուսակում բերված է առանցքային ենթադրության փոփոխության ազդեցությունն այլ ենթադրությունների անփոփոխ պայմանների դեպքում: Իրականում ենթադրությունների, ինչպես նաև այլ գործոնների միջև գոյություն ունի փոխադարձ կապ: Հարկ է նաև նշել, որ այս զգայունությունները ոչ գծային են, և ավելի մեծ կամ փոքր ազդեցությունները չպետք է միջարկվեն (ինտերպոլյացիա) կամ արտարկվեն (էքստրապոլյացիա) այս արդյունքներից:

Զգայունության վերլուծությունում հաշվի չի առնվում այն հանգամանքը, որ Բանկի ակտիվները և պարտավորությունները ակտիվորեն կառավարվում են: Ի լրումն, Բանկի ներկայիս ֆինանսական դիրքը

կարող է տարբեր լինել այն ժամանակ, երբ որևէ իրական շուկայական շարժ տեղի ունենա: Օրինակ, Բանկի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը նպատակ ունի կառավարելու շուկայական տատանումների ազդեցությանը ենթակա լինելը: Երբ ներդրումային շուկաներն անցնում են զանազան շեմային մակարդակներից, Բանկի ղեկավարության արձագանքը կարող է ներառել այնպիսի գործողություններ, ինչպիսիք են ներդրումների վաճառքը, ներդրումային պորտֆելի բաշխվածության փոփոխությունը և այլ կանխարգելիչ միջոցառումներ: Հետևաբար, ենթադրությունների իրական փոփոխության ազդեցությունը կարող է որևէ ազդեցություն չունենալ պարտավորությունների վրա, մինչդեռ ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվառվում են շուկայական արժեքով: Այս հանգամանքներում, ակտիվների և պարտավորությունների տարբեր չափման հիմունքները կարող են հանգեցնել կանոնադրական կապիտալի տատանումների:

Զգայունության վերլուծության այլ սահմանափակումները ներառում են հիպոթետիկ շուկայական շարժերի կիրառումը պոտենցիալ ռիսկերը ներկայացնելու նպատակով, որոնք ընդամենը ներկայացնում են Բանկի տեսակետը մոտակա ժամանակների շուկայական հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք չեն կարող կանխատեսվել որևէ հավաստիությամբ, ինչպես և այն ենթադրությունը, որ բոլոր տոկոսադրույքները շարժվում են համանմանորեն:

Գնային ռիսկեր. գնային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայական գների փոփոխության արդյունքում անկախ նրանից, թե փոփոխությունները հետևանք են առանձին արժեթղթին կամ դրա թողարկողին յուրահատուկ գործոնների, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող գործոնների: Բանկը ենթարկվում է իր ապրանքների կամ ծառայությունների շուկայական գների փոփոխության ռիսկին, որոնք ենթակա են թե՛ ընդհանուր և թե՛ յուրահատուկ շուկայական տատանումների:

Բանկը կառավարում է գնային ռիսկը այն պոտենցիալ կորուստների պարբերաբար գնահատման միջոցով, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից, ինչպես նաև սահմանելով և պահպանելով համապատասխան վնասների կանխարգելման սահմանաչափեր և միջակայքերի (մարժաներ) և գրավի պահանջներ: Բանկի չտրամադրված վարկային պարտավորվածությունների գծով հնարավոր վնասների գումարը հավասար է այդ պարտավորվածությունների ընդհանուր գումարին: Այնուամենայնիվ, վնասի հավանական գումարը ավելի փոքր է քան այդ գումարը, քանի որ պարտավորվածությունների մեծ մասը պայմանական են՝ կախված մի շարք պայմաններից, որոնք սահմանված են վարկային պայմանագրերում:

Գործառնական ռիսկ. գործառնական ռիսկն այն հնարավոր կորուստների ռիսկն է, որը կառաջանա համակարգերի թերություններից, մարդկային սխալից, կեղծիքից կամ արտաքին միջավայրի իրադարձություններից: Երբ վերահսկողությանը չի հաջողվում կատարել իր գործառնականությունները, գործառնական ռիսկերը կարող են վնասել Բանկի հեղինակությանը, ունենալ իրավական կամ կանոնակարգիչ հետևանքներ, կամ հանգեցնել ֆինանսական կորուստների: Բանկը չի կարող ակնկալել, որ կբացառի բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ջանքեր է ձեռնարկում կառավարելու դրանք, ինչպես վերահսկողական հայեցակարգի, այնպես էլ հնարավոր ռիսկերի մոնիտորինգի և դրանց հակազդման միջոցով: Վերահսկողությունը ներառում է պարտականությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի հասանելիության, լիազորման և համադրման ընթացակարգեր, աշխատակազմի կրթության և գնահատման գործընթացներ: